

मुख्य न्यायाधिवक्ताको
वार्षिक प्रतिवेदन
आर्थिक वर्ष २०८२/०८३

मुख्य न्यायाधिवक्ताको कार्यालय
कर्णाली प्रदेश, वीरेन्द्रनगर, सुर्खेत

**प्रदेश प्रमुख मा. यज्ञराज जोशी समक्ष आ.व. २०८१/०८२ को
वार्षिक प्रतिवेदन पेश गर्दै मा. मुख्य न्यायाधिवक्ता**

कार्यालयको आठौँ स्थापना दिवसको अवसरमा कार्यालय परिवार

माननीय प्रदेश प्रमुख श्री यज्ञराज जोशीज्यू

समक्ष

मुख्य न्यायाधिवक्ता

श्री कृष्णबहादुर हमालले

पेश गरेको

आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को

वार्षिक प्रतिवेदन

मुख्य न्यायाधिवक्ताको कार्यालय

कर्णाली प्रदेश

वीरेन्द्रनगर, सुर्खेत

मुख्य न्यायाधिवक्ताको वार्षिक प्रतिवेदन

आर्थिक वर्ष २०८२/०८३

प्रकाशक : मुख्य न्यायाधिवक्ताको कार्यालय
कर्णाली प्रदेश, सुर्खेत

सम्पादन मण्डल : उपन्यायाधिवक्ता (उप-सचिव) श्री डम्बरप्रसाद काफ्ले
सहायक न्यायाधिवक्ता (शाखा अधिकृत) श्री सिर्जना ढकाल
सहायक न्यायाधिवक्ता (शाखा अधिकृत) श्री कृष्ण कुमारी भण्डारी
सहायक न्यायाधिवक्ता (शाखा अधिकृत) श्री सृजना आचार्य
प्रशासकीय अधिकृत श्री पीताकुमारी हमाल
लेखा अधिकृत श्री विकेन्द्र ढकाल
वरिष्ठ प्रशासन सहायक श्री सन्ध्या अधिकारी

कम्प्युटर टाइप : कम्प्युटर अपरेटर श्री दिपेन्द्र वि.क.

सर्वाधिकार : मुख्य न्यायाधिवक्ताको कार्यालय, कर्णाली प्रदेश, सुर्खेत ।

प्रकाशित मिति : २०८३ साउन

कार्यालयको :

फोन नं. : ०८३-५२४९९९, ०८३-५२४३०४

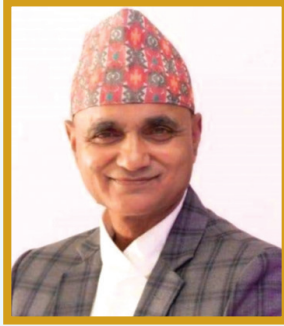
वेबसाइट : chiefattorney.karnali.gov.np

इमेल : ochiefattorney@gmail.com

मुद्रण : नवदुर्गा प्रिन्टिङ्ग प्रेस प्रा.लि.
वीरेन्द्रनगर, सुर्खेत

मा. यज्ञराज जोशी
प्रदेश प्रमुख

मा. यामलाल कडेल
मुख्यमन्त्री

मा. कृष्ण बहादुर हमाल
मुख्य न्यायाधिवक्ता

मुख्य न्यायाधिवक्ताको कार्यालय

वीरेन्द्रनगर, सुर्खेत

०८३-५२४९९९
०८३-५२४३०४

श्री माननीय प्रदेश प्रमुख ज्यू,
प्रदेश प्रमुखको कार्यालय,
कर्णाली प्रदेश, सुर्खेत।

विषय: आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को वार्षिक प्रतिवेदन पेश गरिएको सम्बन्धमा।

नेपालको संविधानको धारा १६०(१) मा महान्यायाधिवक्ताको मातहतमा रहने गरी प्रत्येक प्रदेशमा एक मुख्य न्यायाधिवक्ता रहने र मुख्य न्यायाधिवक्ताको नियुक्ति सम्बन्धित मुख्यमन्त्रीको सिफारिसमा प्रदेश प्रमुखबाट हुने व्यवस्था छ। मुख्य न्यायाधिवक्ता प्रदेश सरकारको मुख्य कानूनी सल्लाहकार हुने र संवैधानिक एवं कानूनी विषयमा प्रदेश सरकार वा प्रदेश सरकारले तोकिदिएका अन्य अधिकारीलाई राय सल्लाह दिनु मूल कर्तव्य हुने संवैधानिक व्यवस्था गरिएको छ। त्यस्तै मुख्य न्यायाधिवक्ताको काम, कर्तव्य र अधिकार तथा सेवाका अन्य शर्त सम्बन्धी व्यवस्था प्रदेश कानून बमोजिम हुने भन्ने संवैधानिक प्रावधान अनुसार कर्णाली प्रदेश सरकारले मुख्य न्यायाधिवक्ताको काम, कर्तव्य र अधिकार तथा सेवाका शर्त सम्बन्धी ऐन, २०७५ बनाई सो ऐनको दफा ४ मा मुख्य न्यायाधिवक्ताको काम, कर्तव्य र अधिकारको व्यवस्था गरेको छ। सो कानूनी व्यवस्था अनुसार मुख्य न्यायाधिवक्ताको कार्यालयले प्रदेश सरकारका तर्फबाट मुद्दा मामिलामा प्रतिरक्षा गर्ने, प्रदेश सरकार र प्रदेश सरकारका निकायहरूलाई कानूनी राय प्रदान गर्ने, फैसला कार्यान्वयन गराउने, कानून निर्माण, संशोधन र खारेज सम्बन्धमा प्रदेश सरकारलाई सल्लाह दिने, प्रदेशभित्रका हिरासत कक्ष र कारागारको अनुगमन गर्ने गरेको छ। वार्षिक कार्यक्रम अन्तर्गत जिल्ला स्थित सबै कार्यालय प्रमुखहरूसँग लिखित जवाफ र कानूनी राय सम्बन्धी र स्थानीय तहका जनप्रतिनिधिहरूसँग कानून निर्माण र योजना छनौट प्रक्रिया सम्बन्धी कार्यक्रम गर्दै आएको छ।

अतः प्रत्येक आर्थिक वर्ष समाप्त भएको तिन महिनाभित्र मुख्य न्यायाधिवक्ताले सम्पादन गरेको कार्यक्रमहरूको प्रतिवेदन प्रदेश प्रमुख र महान्यायाधिवक्ता समक्ष पेश गर्नुपर्ने कानूनी व्यवस्था मुताविक यस आ.व. मा कार्यसम्पादनका क्रममा आएका चुनौतीका साथै सुधारका लागि सुझावहरू उल्लेख गरेको छु। मुख्य न्यायाधिवक्ताको कार्यालयको भूमिकालाई उचित महत्व दिने र प्रतिवेदनमा औल्याइएका समस्याको सम्बोधन भएमा संविधान र कानूनले सुम्पेको जिम्मेवारी सफलतापूर्वक सम्पादन गर्न सहयोग मिल्ने आशा गर्दै कानूनी शासन र मानव अधिकारको संरक्षण र संवर्द्धन गर्न यस कार्यालयका काम कारवाहीलाई अझ बढी प्रभावकारी र नतिजामुखी बनाउनका लागि सदैव क्रियाशील रहने प्रतिवद्धता व्यक्त गर्दै मुख्य न्यायाधिवक्ताको कार्यालय कर्णाली प्रदेशले आ.व. २०८२/०८३ मा सम्पादन गरेका कामकारवाहीको सम्पूर्ण विवरण सहित प्रस्तुत प्रतिवेदन पेश गरेको छु।

साउन, २०८३

.....

कृष्ण बहादुर हमाल
मुख्य न्यायाधिवक्ता

विषय सूची

परिच्छेद-एक : सामान्य परिचय	१-८
१. परिचय	१
१.१ ऐतिहासिक पृष्ठभूमि	१
१.२ मुख्य न्यायाधिवक्ताको काम, कर्तव्य, अधिकार	२
१.३ वार्षिक प्रतिवेदन पेश गर्ने सम्बन्धी कानूनी व्यवस्था	४
१.४ संगठनात्मक स्वरूप	५
१.५ हालको जनशक्ति व्यवस्थापन तालिका	६
१.६ स्वीकृत संगठन संरचना	६
१.७ कार्यालयमा रहेको कर्मचारीहरूको दरबन्दी र पदपूर्तिको अवस्था	७
१.८ यस कार्यालयका शाखा र जिम्मेवारी	७
परिच्छेद-दुई : कार्यालयबाट सम्पादित कार्यको विवरण	९-१०
२.१ रिट निवेदन/मुद्दाको प्रतिरक्षा सम्बन्धी विवरण	९
२.२ आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा बहस पैरवी तथा प्रतिरक्षा भएका मुद्दाहरूको संक्षिप्त विवरण	९
२.३ आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा फछ्यौट भएका मुद्दाहरूको संक्षिप्त विवरण	१०
२.४ आ.व.२०८३/०८४ मा जिम्मेवारी सरेका मुद्दाहरूको संक्षिप्त विवरण	१०
परिच्छेद-तीन : बजेट, खर्च र भौतिक अवस्था सम्बन्धी	११-१५
३.१ आ.व. २०८२/०८३ को विनियोजित बजेट र खर्च	११
३.२ खर्च भएर नजाने सम्पत्तिको विवरण	१२
परिच्छेद-चार	१६-२८
४.१ सलबसाली रूपमा सम्पादित कार्यहरू संक्षिप्त रूपमा	१६
४.२ हिरासत निरीक्षण/अनुगमनको विवरण	१९
४.३ कारागार निरीक्षण/अनुगमनको विवरण	२३

४.४	कार्यालय प्रमुखहरूसँगको समन्वयात्मक बैठक	२५
४.५	हालसम्म प्रदान गरिएको कानूनी रायको विवरण	२५
४.६	आ.व. अनुसार प्रतिरक्षा गरिएका रिट/मुद्दाहरूको विवरण	२८
४.७	आर्थिक वर्षका आधारमा मुद्दाहरूको लगत	२८
परिच्छेद-पाँच : समस्या, सुझाव र निष्कर्ष		२९-३२
५.१	समस्या	२९
५.२	सुझाव	३०
५.३	निष्कर्ष	३२
अनुसूची-१ आ.व. २०८२/०८३ मा फैसला भएका मुद्दाहरूको विवरण		३३
अनुसूची-२ चालु आ.व. २०८३/०८४ मा जिम्मेवारी सरेर मुद्दाहरूको विवरण		४४
आ.व. २०८२/०८३ मा भएका कार्यक्रमहरूको झलक		५३-७०
पूर्व मुख्य न्यायाधिवक्ताहरू		७१
मुख्य न्यायाधिवक्ता		७१
मुख्य न्यायाधिवक्ताको कार्यालयमा हाल कार्यरत कर्मचारी विवरण		७१

परिच्छेद-एक

सामान्य परिचय

१. परिचय

नेपालको संविधानले स्वतन्त्र र निष्पक्ष न्यायपालिका, कानूनी शासनप्रति प्रतिवद्धता र कानूनी शासनको स्थापनाको लागि स्वतन्त्र, निष्पक्ष र प्रभावकारी न्याय प्रशासनको आवश्यकता महसुस गरी संविधान प्रदत्त नागरिकका मौलिक अधिकारको रक्षा गर्न महत्वपूर्ण निकायको रूपमा संघमा महान्यायाधिवक्ता र प्रत्येक प्रदेशमा मुख्य न्यायाधिवक्ताको व्यवस्था गरेको छ।

मुख्य न्यायाधिवक्ता प्रदेश सरकारको मुख्य कानूनी सल्लाहकार हुने, संवैधानिक एवं कानूनी विषयमा प्रदेश सरकार वा प्रदेश सरकारले तोकिदिएको अन्य अधिकारीलाई राय प्रदान गर्नु मुख्य न्यायाधिवक्ताको कर्तव्य हुने संवैधानिक व्यवस्था छ। मुख्य न्यायाधिवक्ताको नियुक्ति मुख्य मन्त्रीको सिफारिसमा प्रदेश प्रमुखबाट हुने संवैधानिक व्यवस्था बमोजिम कर्णाली प्रदेशमा मिति २०७४।१२।२८ गते मुख्य न्यायाधिवक्ताको कार्यालय स्थापना भै संचालन हुँदै आएको र मुख्य न्यायाधिवक्ताको काम, कर्तव्य र अधिकार तथा सेवाका शर्त सम्बन्धी ऐन जारी भै कार्यान्वयनमा आईसकेको छ र सोही बमोजिम मुख्य न्यायाधिवक्ताले तोकिए बमोजिमको कार्य सम्पादन गर्दै आइरहेको बेहोरा विदितै छ।

१.१ ऐतिहासिक पृष्ठभूमि

नेपाल सरकार वैधानिक कानून, २००४ को धारा १२ को खण्ड "क" मा कानूनको विषयमा सरकारलाई आवश्यक परेको राय सल्लाह पेश गर्न कानूनी सल्लाहकार श्री ३ बाट नियुक्ति हुने भन्ने व्यवस्था गरिएको भए पनि उक्त कानून कार्यान्वयनमा आउन सकेन। नेपाल अन्तरिम शासन विधान, २००७ मा महान्यायाधिवक्ता सम्बन्धी कुनै व्यवस्था नगरिएको भएता पनि सरकारको कानूनी सल्लाहकारको आवश्यकता महसुस गरी कार्यकारिणी आदेशबाटै वि.सं. २००८ साल पौष ८ गते पहिलो पटक नेपालमा महान्यायाधिवक्ता नियुक्त गरिएको थियो। तत्पश्चात् विभिन्न संविधानले महान्यायाधिवक्ताको व्यवस्था गर्दै आएको विदितै छ।

विगतको एकात्मक राज्य प्रणाली विघटन गर्दै संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपालको संविधानमा संघ, प्रदेश र स्थानीय तह समेतको राज्य पुनः संरचना गरी नेपालमा ७ प्रदेशको स्थापना भएको छ। संविधानको धारा १६० मा महान्यायाधिवक्ताको मातहतमा रहने गरी प्रत्येक प्रदेशमा एक मुख्य न्यायाधिवक्ता रहने, मुख्य न्यायाधिवक्ता प्रदेश सरकारको मुख्य कानूनी सल्लाहकार हुने र संवैधानिक एवं कानूनी विषयमा प्रदेश सरकार वा प्रदेश सरकारले तोकिएको अन्य अधिकारीलाई राय सल्लाह दिने जिम्मेवारी मुख्य न्यायाधिवक्तालाई तोकिएको छ। त्यसैगरी यस कर्णाली प्रदेश सरकारले पनि मुख्य न्यायाधिवक्ताको काम, कर्तव्य र अधिकार तथा सेवाका शर्तसम्बन्धी ऐन, २०७५ जारी गरी ऐनको दफा ४ मा नेपालको संविधान को धारा १६० मा उल्लेखित काम, कर्तव्य र अधिकारको अतिरिक्त अन्य काम, कर्तव्य र अधिकारहरूको व्यवस्था गरेको छ। कर्णाली प्रदेशमा मिति २०७४।१२।२८ मा मुख्य न्यायाधिवक्ता माननीय विद्याभुषण मानन्धर, दोस्रो मुख्य न्यायाधिवक्ताको रूपमा मिति २०७७।१२।०६ मा माननीय मातृकाप्रसाद खनाल र तेस्रो मुख्य न्यायाधिवक्ताका रूपमा माननीय ध्रुवकुमार श्रेष्ठ मिति २०७८।०७।२८ मा, चौथो मुख्य न्यायाधिवक्ताको रूपमा माननीय नरबहादुर खड्काको मिति २०७९।१०।२० मा र मिति २०८१।०१।२४ गते पाँचौ मुख्य न्यायाधिवक्ताको रूपमा माननीय श्री कृष्ण बहादुर हमालको नियुक्ति भई सोही बमोजिम मुख्य न्यायाधिवक्ताको कार्यालयबाट तोकिएको कार्य सम्पादन हुँदै आइरहेको छ।

१.२ मुख्य न्यायाधिवक्ताको काम, कर्तव्य, अधिकार

नेपालको संविधानको धारा १६० तथा मुख्य न्यायाधिवक्ताको काम, कर्तव्य र अधिकार तथा सेवाका शर्त सम्बन्धी ऐन, २०७५ (पहिलो संशोधन सहित) मा तोकिए बमोजिमका मुख्य न्यायाधिवक्ताको काम कर्तव्य अधिकार र जिम्मेवारीहरू यसप्रकार रहेका छन्।

- प्रदेश सरकार वादी वा प्रतिवादी भएको वा प्रदेश सरकारको हक, हित वा सरोकार रहेको, संविधान वा कानूनको व्याख्या सम्बन्धी कुनै जटिल संवैधानिक वा कानूनी प्रश्न समावेश भएको वा सार्वजनिक महत्व वा सार्वजनिक सरोकारको

विचाराधिन मुद्दामा प्रदेश सरकार वा प्रदेश सरकारको तर्फबाट उपस्थित भै बहस पैरवी गर्ने गराउने।

- प्रदेश सरकार, प्रदेश सरकारको कार्यालय वा प्रदेश सरकारले तोकिदिएको अधिकारीले कुनै संवैधानिक वा कानूनी प्रश्नमा राय माग गरेमा कानूनी राय दिने।
- प्रदेश सरकार र मातहतका निकायका नाममा अदालतबाट भएका आदेश वा फैसलाको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्न गराउन प्रदेशस्थित मन्त्रालय सचिवालय वा कार्यालयलाई पत्राचार गरी कार्यान्वयनको अनुगमन गर्ने गराउने।
- प्रचालित प्रदेशका कानूनको कार्यान्वयनको क्रममा कुनै कठिनाई आइपरेमा वा प्रदेशको कार्यक्षेत्रको कुनै विषयमा तत्काल कानून बनाउनुपर्ने वा भैरहेको कानून संसोधन गर्न वा बनिरहेको कानून लागु गर्नुपर्ने देखिएमा कारण खुलाई प्रदेश सरकार समक्ष सिफारिस गर्ने।
- प्रदेश सरकारका मन्त्रालय सचिवालय विभाग वा अन्य प्रदेश सरकारका कार्यालयबाट अदालतमा प्रस्तुत हुने लिखित जवाफ लगायतका कानूनी मस्यौदामा स्तर कायम गर्न त्यस्ता कार्यालयबीच आवश्यक समन्वय गर्ने र त्यस्ता कार्यालयलाई आवश्यक निर्देशन दिने।
- प्रदेश स्थित हिरासत तथा थुनुवा कक्षमा रहेका थुनुवालालाई आफन्तसंग वा कानून ब्यवसायी मार्फत भेटघाट गर्न नदिएको वा मानवोचित ब्यवहार नभएको उजुरी परेमा वा जानकारी हुन आएमा महान्यायाधिवक्ताको कार्यालयसंग समन्वय गरी सम्बन्धित अधिकारीलाई आवश्यक निर्देशन दिने।
- प्रदेश सरकारलाई सरोकार पर्ने कुनै मुद्दामा बहस पैरवी वा प्रतिरक्षाका लागि सम्बन्धित अधिकारीले मुख्य न्यायाधिवक्तालाई अनुरोध गरी पठाएमा मुख्य न्यायाधिवक्ता आफैले प्रतिनिधित्व गर्न वा अन्तर्गतका अधिकृत कर्मचारीलाई खटाउन सक्नेछ।
- कुनै न्यायिक वा अर्धन्यायिक निकायबाट भएको निर्णय वा आदेशबाट प्रदेश सरकारको हकहित वा सार्वजनिक हितमा असर पर्ने रहेछ र त्यस्तो निर्णय वा आदेश विरुद्ध मुद्दा दायर गर्न पुनरावेदन वा पुनरावलोकनका लागि निवेदन दिन वा अन्य कुनै कानूनी उपचार प्राप्त गर्न कानून बमोजिम कुनै अधिकारी तोकिएको रहेनछ भने मुख्य न्यायाधिवक्ता वा निजले तोकेको अधिकृत

कर्मचारीले त्यस्तो निर्णय विरुद्ध वा आदेश विरुद्ध कानून बमोजिम सम्बन्धित निकायमा मुद्दा दायर गर्न पुनरावेदन गर्न वा पुनरावलोकनका लागि निवेदन दिन सक्नेछ।

- प्रदेश कानून बमोजिम स्थापित संस्था वा निकायले गरेको कुनै निर्णय वा काम कारवाहीबाट प्रदेश सरकारको हकहित प्रतिकूल भएको वा संविधान वा प्रचलित कानूनको उलंघन वा सार्वजनिक हित विपरित भएको छ भन्ने मुख्य न्यायाधिवक्तालाई लागेमा र त्यस्तो निर्णय वा काम कारवाही विरुद्ध उजुर गर्न कानूनले कुनै अधिकारी तोकेको रहेनछ भने मुख्य न्यायाधिवक्ता आफैले वा निजले तोकेको अधिकृत कर्मचारीले त्यस्तो निर्णय वा कामकारवाही विरुद्ध कानूनी उपचार प्राप्त गर्न सक्नेछ।
- मुख्य न्यायाधिवक्तालाई सम्बन्धित प्रदेश सरकारको हकहित र सरोकार रहेको विषयमा नेपालको जुनसुकै अदालत, न्यायिक निकाय, कार्यालय र पदाधिकारी समक्ष उपस्थित हुने अधिकार हुनेछ।
- मुख्य न्यायाधिवक्ताले प्रदेश सभा वा त्यसको कुनै समितिले गरेको आमन्त्रण बमोजिम त्यस्तो बैठकमा उपस्थित भै कानूनी प्रश्नको सम्बन्धमा राय व्यक्त गर्न सक्नेछ।
- मुख्य न्यायाधिवक्ताले आफूलाई प्राप्त अधिकार मातहतका अधिकृत कर्मचारीलाई प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ।

१.३ वार्षिक प्रतिवेदन पेश गर्ने सम्बन्धी कानूनी व्यवस्था

मुख्य न्यायाधिवक्ताको काम, कर्तव्य र अधिकार तथा सेवाका शर्त सम्बन्धी ऐन, २०७५ को दफा १३ मा मुख्य न्यायाधिवक्ताले वार्षिक रूपमा सम्पादन गरेका काम कारवाहीको वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरी आर्थिक वर्ष समाप्त भएका ३ महिना भित्र तोकिएको ढाँचामा प्रदेश प्रमुख समक्ष पेश गर्नुपर्ने र प्रदेश प्रमुखले मुख्यमन्त्री मार्फत उक्त प्रतिवेदन प्रदेश सभामा पेश गर्ने भन्ने कानूनी व्यवस्था रहेको छ। सो व्यवस्था अनुसार प्रतिवेदनमा मुख्य न्यायाधिवक्ताले वर्ष भरिमा आफू तथा आफ्नो कार्यालयबाट भए गरेका कामको विवरण र प्रदेश सरकार तथा प्रदेश सरकार अन्तर्गतका निकाय मन्त्रालय र कार्यालयलाई संवैधानिक एवं कानूनी विषयमा दिएको राय सल्लाहको संक्षिप्त विवरण, प्रदेश सरकार पक्ष वा विपक्षी भई दायर

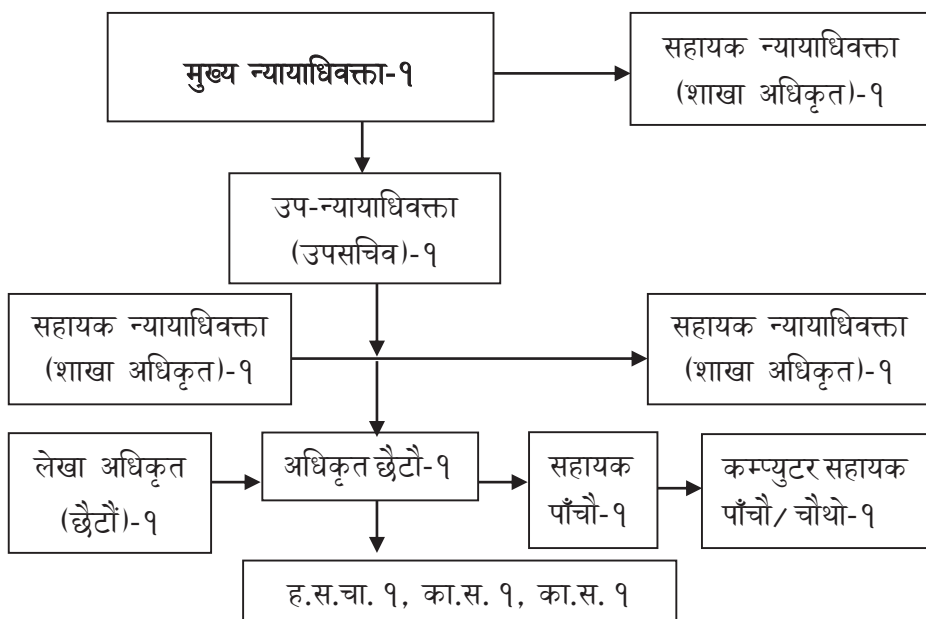
भएका मुद्दामा बहस, पैरवी र प्रतिरक्षा गरेको विवरणका अतिरिक्त कार्यालयको भौतिक स्थिति, कार्यबोझ र काम कारवाहीको वास्तविक स्थिति चित्रण गरी मुख्य न्यायाधिवक्ताको काम, कर्तव्य र अधिकारका विषयमा आवश्यक सिफारिस र सुझाव समेत उल्लेख गरेको हुनुपर्छ भन्ने कानूनी प्रावधान रहेको छ।

१.४ संगठनात्मक स्वरूप

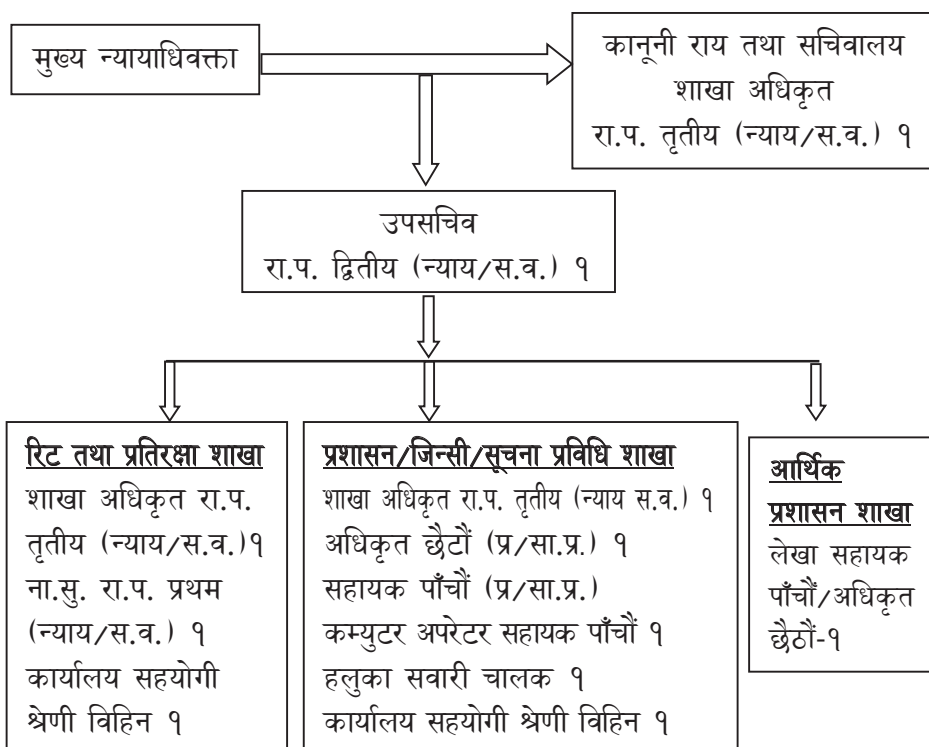
नेपालको संविधानको धारा १६० को उपधारा (१)मा महान्यायाधिवक्ताको मातहतमा रहने गरी प्रत्येक प्रदेशमा एक मुख्य न्यायाधिवक्ता रहने, मुख्य न्यायाधिवक्ताको नियुक्ति सम्बन्धित प्रदेशका मुख्यमन्त्रीको सिफारिसमा प्रदेश प्रमुखबाट हुने, प्रदेश सरकारलाई कानूनी राय दिने, प्रदेश सरकारको तर्फबाट बहस, पैरवी एवं प्रतिरक्षा गर्ने, अदालतबाट भएका फैसला कार्यान्वयन गराउने, प्रदेश अन्तर्गतका हिरासत र कारागार अनुगमन गर्ने लगायतका काम, कर्तव्य र अधिकार मुख्य न्यायाधिवक्तामा निहित छन्।

मुख्य न्यायाधिवक्तामा निहित अधिकारहरू मुख्य न्यायाधिवक्ताको निर्देशनमा मातहतका उप-न्यायाधिवक्ता र सहायक न्यायाधिवक्ता समेतबाट प्रयोग गर्ने गरी जिम्मेवारीको व्यवस्था गरिएको छ। संविधानको धारा १६०(६) मा मुख्य न्यायाधिवक्ताको कार्यालयका लागि स्वीकृत दरवन्दी बमोजिमका कर्मचारीहरूको व्यवस्थापन महान्यायाधिवक्ताको कार्यालयले गर्ने व्यवस्था रहेकोमा सरकारी वकीलहरूको व्यवस्थापन महान्यायाधिवक्ताको कार्यालयबाट भई आएतापनि अन्य कर्मचारीहरूको व्यवस्थापन भने प्रदेश सरकारबाट भएको छ। यसरी संघ र प्रदेशबाट संगठनको पदपूर्ति भई मुख्य न्यायाधिवक्ताको कार्यालयको संगठनात्मक स्वरूप खडा भएको अवस्था छ।

१.५ हालको जनशक्ति व्यवस्थापन तालिका

१.६ स्वीकृत संगठन संरचना

१.७ कार्यालयमा रहेको कर्मचारीहरूको दरबन्दी र पदपूर्तिको अवस्था

क्र. सं.	पद	श्रेणी/ तह	सेवा/समूह/ उपसमूह	दरबन्दी	पदपूर्ति	रिक्त	कैफियत
१.	उपन्यायाधिवक्ता	रा.प. द्वितीय	न्याय/सरकारी वकील	१	१	-	
२.	सहायक न्यायाधिवक्ता	रा.प. तृतीय	न्याय/सरकारी वकील	३	३	-	
३.	प्रशासकीय अधिकृत	अधिकृत छैटौँ	प्रशासन/ सा.प्र.	१	१	-	
४.	लेखा अधिकृत/ सहायक	५/६	प्रशासन/ लेखा	१	१	-	
५.	सहायक	पाँचौँ	प्रशासन/ सा.प्र.	१	१	-	
६.	कम्प्युटर सहायक	४/५	विविध	१	१	-	संघबाट कामकाज
७.	हलुका सवारी चालक	श्रेणी विहिन	-	१	१	-	करार
८.	कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	-	२	२	-	करार

१.८ यस कार्यालयका शाखा र जिम्मेवारी

शाखा	जिम्मेवारी
कानूनी राय तथा प्रतिरक्षा शाखा	यस शाखाले संवैधानिक एवं कानूनी विषयमा प्रदेश सरकार वा प्रदेश सरकारले तोकिएको अधिकारीलाई राय सल्लाह प्रदान गर्ने प्रदेश सरकार अन्तर्गतका कार्यालयलाई विपक्षी बनाएका रिट निवेदन एवं मुद्दाहरूका सम्बन्धमा प्राप्त लिखित जवाफको ढाँचा मिले नमिलेको रुजु गरी सम्बन्धित

शाखा	जिम्मेवारी
	अदालतमा पठाउने, त्यस्ता रिट निवेदनमा प्रदेश सरकारका तर्फबाट बहस पैरवी र प्रतिरक्षा गर्ने एवं मुद्दा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य गर्दछ।
प्रशासन/जिन्सी शाखा	कार्यालयको आन्तरिक प्रशासन, दर्ता, चलानी, जिन्सी र पुस्तकालय व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य गर्ने जिम्मेवारी प्रशासन/जिन्सी शाखालाई तोकिएको छ। यसका अतिरिक्त कार्यालयको जनशक्ति व्यवस्थापन गर्ने र मौजुदा जनशक्तिलाई तालिम तथा प्रशिक्षण लगायतका जिम्मेवारी पनि प्रशासन शाखालाई तोकिएको छ।
आर्थिक प्रशासन शाखा	वार्षिक बजेट तयार गर्ने, बजेट निकासा गर्ने, विनियोजित बजेट शिर्षकमा नियमानुसार खर्च गर्ने, तलब भत्ता र अन्य सुविधा उपलब्ध गराउन आवश्यक कागजात तयार गरी पेश गर्ने, प्रदेश आर्थिक मामिला मन्त्रालय र प्रदेश कोष तथा लेखा नियन्त्रण कार्यालयबाट प्राप्त निर्देशन बमोजिम खर्च गर्ने र लेखा परिक्षण गराउने लगायतका कार्य जिम्मेवारी आर्थिक प्रशासन शाखालाई तोकिएको छ।
कानूनी राय शाखा तथा मुख्य न्यायाधिवक्ताको सचिवालय	मुख्य न्यायाधिवक्ता समक्ष पेश हुने फाइल कागजातहरू बुझी निकासाका लागि पेश गर्ने र भएका आदेश कार्यान्वयनका लागि पठाउने, अतिथि भेटघाट र फोन सम्पर्क व्यवस्थापन गर्ने लगायतका जिम्मेवारी सचिवालयलाई तोकिएको छ।
सूचना प्रविधि शाखा	यस शाखाले प्रदेश सरकार अन्तर्गतका मन्त्रालय/ निर्देशनालय /आयोग र कार्यालयहरूबाट प्राप्त लिखित जवाफ सम्बन्धी सफ्टकपी र पठाउनुपर्ने पत्रहरू तयार गरी सम्बन्धित अदालतमा पठाउने, कार्यालयले अन्य निकायमा पठाउने पत्रहरू तयार गर्ने, पेशीको सूचनाको जानकारी Online मा राख्ने, कार्यालयको website मा सूचना तथा प्रतिवेदनहरू upload गर्ने, Email / scan सम्बन्धी कार्यहरू गर्ने, वार्षिक प्रतिवेदन तयार गर्न सहयोग गर्ने र सूचनाहरूको विवरण अद्यावधिक गर्ने।

परिच्छेद-दुई

कार्यालयबाट सम्पादित कार्यको विवरण

यस कार्यालयबाट आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ मा रिट निवेदन/मुद्दामा बहस पैरवी प्रतिरक्षा संवैधानिक तथा कानूनी विषयमा दिइएको राय सल्लाह लगायत सम्पादन गरिएका कार्यहरूको लगत र फछ्यौट विवरणलाई क्रमशः प्रस्तुत गरिएको छ।

२.१ रिट निवेदन/मुद्दाको प्रतिरक्षा सम्बन्धी विवरण

नेपालको संविधान एवं मुख्य न्यायाधिवक्ताको काम, कर्तव्य र अधिकार तथा सेवाको शर्तसम्बन्धी ऐन, २०७५ बमोजिम कर्णाली प्रदेश सरकार र यस अन्तर्गतका कार्यालयहरूलाई विपक्षी बनाई सर्वोच्च अदालत, प्रशासकीय अदालत काठमाडौं, उच्च अदालत सुर्खेत, उच्च अदालत पाटन, उच्च अदालत सुर्खेत जुम्ला इजलास, दैलेख जिल्ला अदालत, सुर्खेत जिल्ला अदालतमा दर्ता गरिएका उत्प्रेषण, प्रतिषेध, अधिकारपृच्छा, परमादेश, निषेधाज्ञा अदालतको अवहेलना जस्ता रिट निवेदन र अन्य मुद्दाहरूमा प्रदेश सरकार र मातहतका निकायका तर्फबाट यस कार्यालयले प्रतिरक्षा गर्दै आईरहेको छ।

२.२ आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा बहस पैरवी तथा प्रतिरक्षा भएका मुद्दाहरूको संक्षिप्त विवरण

अदालत	सर्वोच्च अदालत	उच्च अदालत, सुर्खेत	उच्च अदालत, सुर्खेत, जुम्ला इजलास	सुर्खेत जिल्ला अदालत	उच्च अदालत पाटन	प्रशासकीय अदालत	जम्मा
गत आ.व.बाट जिम्मेवारी सरेका	६३	७	०	३	०	४	७७
यस आ.व. मा दर्ता भएका जम्मा मुद्दा	२७	१३	१	४	८	६	५९
जम्मा	९०	२०	१	७	८	१०	१३६

२.३ आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा फछ्यौट भएका मुद्दाहरूको संक्षिप्त विवरण

अदालत/फैसला किसिम	सर्वोच्च अदालत	उच्च अदालत, सुर्खेत	उच्च अदालत, सुर्खेत, जुम्ला इजालस	सुर्खेत जिल्ला अदालत	उच्च अदालत पाटन	प्रशासकीय अदालत	जम्मा
खारेज/दावी नपुग्ने	२०	१३	०	०	६	४	४३
जारी हुने	४	३	०	२	२	०	११
तामेली/मुलतवी	६	१	०	०	०	०	७
फिर्ता/अन्य	२	०	०	०	०	०	२
जम्मा	३२	१७	०	२	८	४	६३

२.४ आ.व.२०८३/०८४ मा जिम्मेवारी सरेका मुद्दाहरूको संक्षिप्त विवरण

अदालत	सर्वोच्च अदालत	उच्च अदालत, सुर्खेत	उच्च अदालत, सुर्खेत, जुम्ला इजालस	सुर्खेत जिल्ला अदालत	उच्च अदालत पाटन	प्रशासकीय अदालत	जम्मा
संख्या	५८	३	१	५	०	६	७३

परिच्छेद-तीन

बजेट, खर्च र भौतिक अवस्था सम्बन्धी

३.१ आ.व. २०८२/०८३ को विनियोजित बजेट र खर्च

सि. नं.	ब.उ.शि.नं.	बजेट शिर्षक	विनियोजित वार्षिक बजेट	खर्च	प्रतिशत
१.	२१६०००११३	प्रशासनिक/ कार्यक्रम खर्च	१७,२००,०००.००	१५,०९२,६६२.५४	८७.७४
२.	२१६०००११४	पूँजीगत खर्च	५००,०००.००	४९८,४४९.००	९९.६८
कुल जम्मा			१७,७००,०००.००	१५,५९१,१११.५४	८८.०८

३.२ खर्च भएर नजाने सम्पत्तिको विवरण :

वार्षिक बर्ष: २०८२-०८३

सम्पत्ति तथा बिन्सी मालसामानको प्रकार:

खर्च भएर नजाने (सम्पत्ति)

सम्पत्ति/बिन्सी मालसामानको वार्षिक विवरण

मुद्रा: नेपाली रुपैयाँ

क्र.स	सम्पत्ति तथा बिन्सी मालसामानको		गत आ.व.सम्मको मौज्दात		चालु आ.व.मा श्रावनी		चालु आ.व.मा खर्च		मौज्दात जोडी	
	सङ्केत नं	नाम	एकाई	परिमाण	जम्मा मूल्य	परिमाण	जम्मा मूल्य	परिमाण	जम्मा मूल्य	जम्मा मूल्य
१	६११२११६०००१	मोटर साइकल	पिसा/थान	२	५१७,९००.००	०	०.००	०	०.००	५१७,९००.००
२	६११२११६०००२	स्कुटर	पिसा/थान	१	१९५,९००.००	०	०.००	०	०.००	१९५,९००.००
३	६११२११७००००२	बिग	पिसा/थान	१	५,५६९,९९९.००	१	४,५५०,०००.००	०	०.००	१०,११९,९९९.००
४	६११२११७००००४	अन्य कार बिग	पिसा/थान	१	४,६७८,९९९.९९	०	०.००	०	०.००	४,६७८,९९९.९९
५	६११२११९००००१	साइकल	पिसा/थान	२	१५,५००.००	०	०.००	०	०.००	१५,५००.००
६	६११२११९००००१	डेस्कटप कम्प्युटर	पिसा/थान	९	६३७,११९.९९	२	१६७,२४०.००	०	०.००	८०४,३५९.९९
७	६११२११९००००२	मोनिटर	पिसा/थान	१	२८,२५०.००	०	०.००	०	०.००	२८,२५०.००
८	६११२१२००००१	ल्यापटप	पिसा/थान	८	८२६,०३७.००	१	१६६,३९०.००	०	०.००	९८२,४२७.००
९	६११२१२००००१	फोटोकपी मेसिन	पिसा/थान	०	०.००	१	४५,२००.००	०	०.००	४५,२००.००
१०	६११२१२००००१	टेलिभिजन	पिसा/थान	१	१९,०००.००	०	०.००	०	०.००	१९,०००.००
११	६११२१२००००५	डिजिटल क्यामेरा(Digital Camera)	पिसा/थान	१	५१,९८०.००	०	०.००	०	०.००	५१,९८०.००
१२	६११२१२००००६	क्यामेरा लेन्स	पिसा/थान	१	२२,६००.००	०	०.००	०	०.००	२२,६००.००
१३	६११२१२००००९	मोबाइल	पिसा/थान	१	५४,९९९.९९	१	३०,५१०.००	०	०.००	८५,५०९.९९

क्र.सं	सम्पति तथा चिन्ती मालसामको			गत आ.व.सम्मको मौज्जात		चातु आ.व.मा आम्दानी		चातु आ.व.मा खर्च		मौज्जात बाँकी	
	सङ्केत नं	नाम	एकाई	परिमाण	जम्मा मूल्य	परिमाण	जम्मा मूल्य	परिमाण	जम्मा मूल्य	परिमाण	जम्मा मूल्य
१४	६११२२१६०००१२	मिमिडिमी क्यामरा	मिस/थान	७	७९,१००.००	०	०.००	०	०.००	७	७९,१००.००
१५	६११२२१६००००१	प्रिन्टर	मिस/थान	११	३७८,९४४.४४	१	४९,९४०.००	०	०.००	१२	४२१,८९४.४४
१६	६११२२१६००००२	Scanner	मिस/थान	२	२४,४३०.००	०	०.००	०	०.००	२	२४,४३०.००
१७	६११२२१६००००१	प्रोजेक्टर	मिस/थान	१	४६,४००.००	०	०.००	०	०.००	१	४६,४००.००
१८	६११२२१६००००९	डिजिटल डिमन्ले बोर्ड	मिस/थान	०	०.००	१	२२६,०००.००	०	०.००	१	२२६,०००.००
१९	६११२२१६००११४	मोनिटर	महङ्गा	१	११,३००.००	०	०.००	०	०.००	१	११,३००.००
२०	६११२२१६००००१	प्रिन्टर	मिस/थान	८	२१,४००.००	०	०.००	०	०.००	८	२१,४००.००
२१	६११२२१६००००३	टेबुल पम्पा	मिस/थान	४	१४,०००.००	०	०.००	०	०.००	४	१४,०००.००
२२	६११२२१६००००४	एयर कन्डीशनर	मिस/थान	२	२८४,०००.०१	०	०.००	०	०.००	२	२८४,०००.०१
२३	६११२२१६००००७	फ्रिज	मिस/थान	२	६४,८००.७७	०	०.००	०	०.००	२	६४,८००.७७
२४	६११२२१६००००८	म्यासुम क्लिनर	मिस/थान	२	४२,४००.००	०	०.००	०	०.००	२	४२,४००.००
२५	६११२२१६००००९	बु मि एल	मिस/थान	१	४१,३९९.७४	०	०.००	०	०.००	१	४१,३९९.७४
२६	६११२२१६०००१०	ब्याट्री(Battery BDC)	मिस/थान	४	१६४,३२२.९०	०	०.००	०	०.००	४	१६४,३२२.९०
२७	६११२२१६०००१३	मोभार प्यानल	मिस/थान	४	१३४,९४९.९२	०	०.००	०	०.००	४	१३४,९४९.९२
२८	६११२२१६०००२१	स्टेबिलाइजर	मिस/थान	१	१८,४००.३६	०	०.००	०	०.००	१	१८,४००.३६
२९	६११२२१६०००२६	कुलर	मिस/थान	३	४९,११०.००	०	०.००	०	०.००	३	४९,११०.००
३०	६११२२१६०००३७	इन्भर्टर	मिस/थान	१	४७,४०३.४०	०	०.००	०	०.००	१	४७,४०३.४०
३१	६११२२१६०००४५	स्टेब पम्पा	मिस/थान	४	२२,७९७.९९	०	०.००	०	०.००	४	२२,७९७.९९
३२	६११२२१६०००४७	बिजुलीको मिटर/ Electric Meter	मिस/थान	१	२८,९७८.८४	०	०.००	०	०.००	१	२८,९७८.८४
३३	६११२२१६००१८०	Electric Water Dispenser	मिस/थान	१	१३,४६०.००	०	०.००	०	०.००	१	१३,४६०.००
३४	६११२२१६००२३४	ब्याट्री	महङ्गा	२	४९,२००.२०	०	०.००	०	०.००	२	४९,२००.२०
३५	६११२२१६००२६७	complion cooler	महङ्गा	२	४६,४००.००	०	०.००	०	०.००	२	४६,४००.००

क्र.सं.	सम्पत्ति तथा विपरीत भागसम्बन्धी			रात आ.व.सम्बन्धी मौज्जात			चालु आ.व.मा बाधनी			चालु आ.व.मा खर्च			मौज्जात बाधनी	
	सङ्केत नं.	नाम	एककाई	परिमाण	अन्तमा मूल्य	परिमाण	अन्तमा मूल्य	परिमाण	अन्तमा मूल्य	परिमाण	अन्तमा मूल्य	परिमाण	अन्तमा मूल्य	अन्तमा मूल्य
३६	६११२२३४००००१	टेबुल	सिमा/थान	१२	२९४,९३०.००	०	०.००	०	०.००	०	०.००	१२	२९४,९३०.००	२९४,९३०.००
३७	६११२२३४००००२	कुर्चि	सिमा/थान	३	४८,७००.००	०	०.००	०	०.००	०	०.००	३	४८,७००.००	४८,७००.००
३८	६११२२३४००००३	दराज	सिमा/थान	१	२४,९९०.००	०	०.००	०	०.००	०	०.००	१	२४,९९०.००	२४,९९०.००
३९	६११२२३४००००६	सोफालेड	सिमा/थान	९	४१२,२४२.००	१	३४,३१२.४०	०	०.००	०	०.००	१०	४४६,५५४.४०	४४६,५५४.४०
४०	६११२२३४००००९	फिटिग दराज	सिमा/थान	८	१७३,७३७.४०	०	०.००	०	०.००	०	०.००	८	१७३,७३७.४०	१७३,७३७.४०
४१	६११२२३४०००११	सिमान्त्रिक चैयर	सिमा/थान	९	१९६,३१४.००	०	०.००	०	०.००	०	०.००	९	१९६,३१४.००	१९६,३१४.००
४२	६११२२३४०००१३	फिट टेबल	सिमा/थान	१९	१२८,६८४.४०	०	०.००	०	०.००	०	०.००	१९	१२८,६८४.४०	१२८,६८४.४०
४३	६११२२३४०००१४	कम्प्युटर टेबल	सिमा/थान	२	२३,७३०.००	०	०.००	०	०.००	०	०.००	२	२३,७३०.००	२३,७३०.००
४४	६११२२३४०००१८	खाट पलङ सोबेट	सिमा/थान	८	२४७,०८२.००	०	०.००	०	०.००	०	०.००	८	२४७,०८२.००	२४७,०८२.००
४५	६११२२३४०००१९	म्याक	सिमा/थान	४	१०,७३४.००	०	०.००	०	०.००	०	०.००	४	१०,७३४.००	१०,७३४.००
४६	६११२२३४०००२१	इन्टुल	सिमा/थान	२	३,०००.००	०	०.००	०	०.००	०	०.००	२	३,०००.००	३,०००.००
४७	६११२२३४०००२८	स्टीन दराज	सिमा/थान	२	३१,६४०.००	०	०.००	०	०.००	०	०.००	२	३१,६४०.००	३१,६४०.००
४८	६११२२३४०००३८	डाइनिक टेबुल	सिमा/थान	२	१०७,४९४.००	०	०.००	०	०.००	०	०.००	२	१०७,४९४.००	१०७,४९४.००
४९	६११२२३४०००४१	किचन र्याक (Kitchen Rack)	सिमा/थान	१	८८,९९९.३	०	०.००	०	०.००	०	०.००	१	८८,९९९.३	८८,९९९.३
५०	६११२२३४०००४२	मिडिक टेबुल	सिमा/थान	१	१९०,०००.०१	०	०.००	०	०.००	०	०.००	१	१९०,०००.०१	१९०,०००.०१
५१	६११२२३४०००५१	नोटिस/नूचना बोर्ड (Notice Board)	सिमा/थान	२	११,०४०.००	०	०.००	०	०.००	०	०.००	२	११,०४०.००	११,०४०.००
५२	६११२२३४०००५२	White Board (ह्वाइट बोर्ड)	सिमा/थान	४	१३,२००.००	०	०.००	०	०.००	०	०.००	४	१३,२००.००	१३,२००.००
५३	६११२२३४०००५५	बुक केस (Book Case)	सिमा/थान	६	२२९,३८२.९३	०	०.००	०	०.००	०	०.००	६	२२९,३८२.९३	२२९,३८२.९३
५४	६११२२३४०००५६	भिजिट चैयर (Visitor Chair)	सिमा/थान	२४	४६,९४२.००	०	०.००	०	०.००	०	०.००	२४	४६,९४२.००	४६,९४२.००
५५	६११२२३४०००८१	अफिस टेबल (Office Table)	सिमा/थान	०	०.००	१	१४,९९९.३७	०	०.००	०	०.००	१	१४,९९९.३७	१४,९९९.३७
५६	६११२२३४००१४९	फोटिडिग कुर्सी	संख्या	१४	४४,२९६.००	०	०.००	०	०.००	०	०.००	१४	४४,२९६.००	४४,२९६.००
५७	६११२२३९००००७	साइन बोर्ड	सिमा/थान	२	२४,३४०.००	०	०.००	०	०.००	०	०.००	२	२४,३४०.००	२४,३४०.००

क्र.स	सम्पति तथा विन्दी मातृसामानको			गत आ.व.सम्मको मौज्दात		आहु आ.व.मा लाग्दानी		आहु आ.व.मा खर्च		मौज्दात बीबी	
	सहेल नं	नाम	एकाई	परिमाण	जम्मा मूल्य	परिमाण	जम्मा मूल्य	परिमाण	जम्मा मूल्य	परिमाण	जम्मा मूल्य
५८	६११२२३९०००२७	वाटर डिस्पेन्सर	पिसा/थान	१	७,९००.००	०	०.००	०	०.००	१	७,९००.००
५९	६११२२३९०००३५	ग्वाल लिक्विडर	पिसा/थान	४	१६,०००.००	०	०.००	०	०.००	४	१६,०००.००
६०	६११२२३९०००४२	ग्वाल कुल्हो	पिसा/थान	२	६,०००.००	०	०.००	०	०.००	२	६,०००.००
६१	६११३२५३०००१९	पुन्नाक	पिसा/थान	०	०.००	६४	९९,५१७.००	०	०.००	६४	९९,५१७.००
		जम्मा		२३६	१६,६५८,६१६.६३	७४	५,३२९,१०९.१७	०	०.००	३१०	२१,९८७,७२५.८०

खात गर्ने :

नाम:

पद:

मिति:

सिर्जाल गर्ने:

नाम:

पद:

मिति:

प्रमाणित गर्ने :

नाम:

पद:

मिति:

परिच्छेद-चार

४.१ सलबसाली रूपमा सम्पादित कार्यहरू संक्षिप्त रूपमा

आ.व.	प्रमुख कार्य	स्थान
२०७५/०७६	स्थानीय तहका न्यायिक समितिको पदाधिकारी र कर्मचारीहरूको क्षमता अभिवृद्धि एवं अन्तर्क्रिया कार्यक्रम	सुर्खेत, दैलेख, जाजरकोट, सल्यान, रुकुम पश्चिम, डोल्पा
	स्थानीय तहका पदाधिकारीहरूका लागि कानूनी सचेतना कार्यक्रम	मुगु, लेकवेशी सुर्खेत
२०७६/०७७	हिरासत अनुगमन	सल्यान, रुकुम पश्चिम, छिन्चु र वीरेन्द्रनगर सुर्खेत
२०७७/०७८	कानून कार्यान्वयन, चुनौति समस्या समाधान विषयक कार्यक्रम	सुर्खेत
	लिखित जवाफ सम्बन्धी अन्तर्क्रियात्मक कार्यक्रम	सुर्खेत
	कानूनी सचेतना कार्यक्रम	जाजरकोट
२०७८/०७९	सरकारी वकील र अनुसन्धान अधिकृतबीच कानून कार्यान्वयन, चुनौति समस्या समाधान विषयक अन्तर्क्रियात्मक गोष्ठी	सुर्खेत

आ.व.	प्रमुख कार्य	स्थान
२०७९/०८०	हिरासत र कारागार निरीक्षण	सुर्खेत, दैलेख, सल्यान, रुकुम पश्चिम र जाजरकोट
	अन्तरप्रदेश अनुभव आदान प्रदान कार्यक्रम	सुदुर पश्चिम, लुम्बिनी, गण्डकी, बागमती, मधेश र कोशी प्रदेश
	लिखित जवाफ सम्बन्धी प्रशिक्षण कार्यक्रम	सुर्खेत
	समुदायमा मुख्य न्यायाधिवक्ता कार्यक्रम	हुम्ला र जुम्ला
	हिरासत र कारागार निरीक्षण	सल्यान, रुकुम पश्चिम, जाजरकोट, दैलेख, मुगु, जुम्ला, कालीकोट, हुम्ला, सुर्खेत र सुधार गृह बाँके
२०८०/०८१	अन्तरप्रदेश अनुभव आदान प्रदान	बागमती, मधेश र कोशी प्रदेश
	लिखित जवाफ तथा कानून सम्बन्धी कार्यक्रम	सुर्खेत
	सरोकारवालासँग मुख्य न्यायाधिवक्ता कार्यक्रम	डोल्पा
	हिरासत र कारागार निरीक्षण	सुर्खेत, दैलेख, कालीकोट, मुगु, जुम्ला, सल्यान, जाजरकोट, डोल्पा
२०८१/०८२	हिरासत र कारागार निरीक्षण	कर्णाली प्रदेशका १० वटै जिल्ला
	सचिवस्तरीय समन्वयात्मक बैठक	सुर्खेत

आ.व.	प्रमुख कार्य	स्थान
२०८२/०८३	मुख्य न्यायाधिवक्तासँग अनुभव आदान प्रदान	सुदुर पश्चिम, कोशी, मधेश, लुम्बिनी, गण्डकी र बागमती
	कानून निर्माण सम्बन्धी स्थानीय तहसँग अन्तर्क्रियात्मक कार्यक्रम	रुकुम पश्चिम, पञ्चपुरी नगरपालिका, सुर्खेत, दुल्लु नगरपालिका, दैलेख, गुर्भाकोट नगरपालिका सुर्खेत
	प्रदेश सरकारका कानून अधिकृतहरूसँग लिखित जवाफ सम्बन्धी कार्यक्रम	सुर्खेत
	लिखित जवाफ तथा कानूनी राय सम्बन्धी समन्वयात्मक बैठक	सल्यान, दैलेख र जाजरकोट
	हिरासत र कारागार निरीक्षण	कर्णाली प्रदेशका १० वटै जिल्लामा
	लिखित जवाफ सम्बन्धी समन्वयात्मक बैठक तथा अन्तर्क्रिया कार्यक्रम	
	हिरासतका शक्ति ब्यक्तिका लागि अधिकार सम्बन्धी पलासचार्ट समेत हस्तान्तरण	- इ.प्र.का छिन्चु बाबियाचौर, थारुसारे सल्यान - जि.प्र.का सुर्खेत र सल्यान - कारागार सल्यान र सुर्खेत - कारागार र हिरासत (कालीकोट, जुम्ला, मुगु, हुम्ला, डोल्पा र रुकुम पश्चिम)

४.२ हिरासत निरीक्षण/अनुगमनको विवरण

क्र. सं.	हिरासत रहेको स्थान	अनुगमन/ निरीक्षण मिति	हिरासतको क्षमता			हालको अवस्था			हिरासतको भौतिक अवस्था	कैफियत
			महिला	पुरुष	बालबालिका	महिला	पुरुष	बालबालिका		
१	जिल्ला प्रहरी कार्यालय, सुर्खेत	२०८२।१०।०८	१०	३०	७	७	७१	९	राम्रो रहेको	हिरासत कक्ष बढाउनुपर्ने
२	डिभिजन वन हिरासत, लाटीकोइली	२०८२।१०।०८	२	५	०	०	०	०	हिरासत जीर्ण रहेको	नयाँ हिरासत निर्माणतर्फ ध्यान दिनुपर्ने
३	ईलाका प्रहरी कार्यालय, छिन्चु	२०८२।१०।०७	१०	१०	१०	०	६	२	राम्रो रहेको	दोस्रो पटक देखि अनलाइन म्याद थपका लागि पहल गर्नुपर्ने

क्र. सं.	हिरासत रहेको स्थान	अनुगमन/ निरीक्षण मिति	हिरासतको क्षमता			हालको अवस्था			हिरासतको भौतिक अवस्था	कैफियत
			महिला	पुरुष	बालबालिका	महिला	पुरुष	बालबालिका		
४	जिल्ला प्रहरी कार्यालय, दैलेख	२०८२।०८।१६	५	१५	०	०	९	०	राम्रो रहेको	-
५	जिल्ला प्रहरी कार्यालय, हुम्ला	२०८३।०२।२२	५	१०	०	४	१३	०	ठिकै रहेको	कारागार निर्माण गर्नुपर्ने
६	जिल्ला प्रहरी कार्यालय सल्यान	२०८२।१०।२८	५	१०	०	३	०	०	ठिकै	भेटघाटका लागि छुट्टै कक्षको व्यवस्था गर्नुपर्ने
७	इलाका प्रहरी कार्यालय, थारमारे सल्यान	२०८२।११।०१	५	१०	०	०	४	०	ठिकै	दोस्रो पटक म्याद थप गर्दा अनलाइन मार्फत गर्न पहल गर्ने

क्र. सं.	हिरासत रहेको स्थान	अनुगमन/ निरीक्षण मिति	हिरासतको क्षमता			हालको अवस्था			हिरासतको भौतिक अवस्था	कैफियत
			महिला	पुरुष	बालबालिका	महिला	पुरुष	बालबालिका		
८	इलाका प्रहरी कार्यालय, लुहाम सल्यान	२०८२।१०।२९	५	१०	०	०	०	०	राम्रो	भेटघाटका लागि छुट्टै कक्षको व्यवस्था गर्नुपर्ने
९	जिल्ला प्रहरी कार्यालय, मुसिकोट रुकुम पश्चिम	२०८३।०१।२२	५	५	२	०	१०	१	राम्रो	भेटघाटका लागि छुट्टै कक्षको व्यवस्था गर्नुपर्ने
१०	जिल्ला प्रहरी कार्यालय, कालीकोट	२०८३।०१।२९	८	८	८	०	८	०	ठिकै रहेको	भेटघाटका लागि छुट्टै कक्ष आवश्यक
११	जिल्ला प्रहरी कार्यालय, मुगु	२०८३।०१।०९	५	५	०	१	४	०	ठिकै रहेको	-

क्र. सं.	हिरासत रहेको स्थान	अनुगमन/ निरीक्षण मिति	हिरासतको क्षमता			हालको अवस्था			हिरासतको भौतिक अवस्था	कैफियत
			महिला	पुरुष	बालबालिका	महिला	पुरुष	बालबालिका		
१२	जिल्ला प्रहरी कार्यालय, जुम्ला	२०८३।०२।०७	५	११	०	०	२	०	सन्तोषजनक	भेटघाटका लागि छुट्टै कक्ष आवश्यक
१३	जिल्ला प्रहरी कार्यालय, डोल्पा	२०८३।०३।०४	५	१०	४	०	२	३	राम्रो रहेको	-
१४	जिल्ला प्रहरी कार्यालय जाजरकोट	२०८३।०८।०८	७	१०	०	०	७	०	ठिकै रहेको	-

४.३ कारागार निरीक्षण/अनुगमनको विवरण

क्र. सं.	कारागार रहेको स्थान	अनुगमन/ निरीक्षण मिति	थुनुवा/कैदी कक्षको क्षमता				हालको अवस्था			थुनुवा/कैदी कक्षको भौतिक अवस्था	कैफियत
			महिला	पुरुष	बालबालिका	महिला	पुरुष	बालबालिका			
१.	कारागार कार्यालय, सुर्खेत	२०८२।१०।०८	५०	१००	७	४९	३९०	०		ठिकै रहेको	वन्दी कक्षको क्षमता बढाउनुपर्ने
२.	कारागार कार्यालय, दैलेख	२०८२।०८।१६	२०	८०	०	१६	१४९	०		राम्रो रहेको	वन्दी कक्षको क्षमता बढाउनुपर्ने
३.	कारागार कार्यालय, सल्यान	२०८२।१०।२९	५	२०	०	१४	११६	३		ठिकै रहेको	वन्दी कक्षको क्षमता बढाउनुपर्ने
४.	कारागार कार्यालय, रुकुम पश्चिम	२०८३।०१।२२	५	२०	०	६	१२२	०		जीर्ण	नयाँ र पर्याप्त भवन बनाउनुपर्ने

क्र. सं.	कारागार रहेको स्थान	अनुगमन/ निरीक्षण मिति	थुनुवा/कैदी कक्षको क्षमता			हालको अवस्था			थुनुवा/कैदी कक्षको भौतिक अवस्था	कैफियत
			महिला	पुरुष	बालबालिका	महिला	पुरुष	बालबालिका		
५.	कारागार कार्यालय, कालीकोट	२०८३।०१।२९	१०	१५	०	४	४६	०	पुरानो जीर्ण	नयाँ भवन बनाउनुपर्ने
६.	कारागार कार्यालय, जुम्ला	२०८३।०२।०७	८०	१२०	०	५	६६	१	ठिकै रहेको	स्वच्छ पानीको व्यवस्था गर्नुपर्ने
७.	कारागार कार्यालय, डोल्पा	२०८३।०३।०४	५०	१००	०	०	१८	०	राम्रो रहेको	-
८.	कारागार कार्यालय, जाजरकोट	२०८२।०८।०८	१५	२०	०	०	२९	०	ठिकै	-

४.४ कार्यालय प्रमुखहरूसँगको समन्वयात्मक बैठक

जिल्ला	कार्यक्रम मिति	सहभागी संख्या
रुकुम पश्चिम	२०८३।०१।२२	२६ जना
हुम्ला	२०८३।०२।२२	२१ जना
डोल्पा	२०८३।०३।०४	२० जना
जुम्ला	२०८३।०२।०७	३३ जना
मुगु	२०८३।०१।०९	२४ जना
कालीकोट	२०८३।०१।२९	२८ जना
सल्यान	२०८२।१०।२८	३१ जना
दैलेख	२०८२।०८।१७	४४ जना
जाजरकोट	२०८२।०८।०९	४५ जना
सुर्खेत	२०८३।०३।१४	३४ जना

४.५ हालसम्म प्रदान गरिएको कानूनी रायको विवरण

क्र. सं.	मिति	कानूनी राय प्रदान गरिएको निकाय	राय माग/ प्रदान गरिएको विषय
१.	२०८१।१०।२२	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, कर्णाली प्रदेश, सुर्खेत	उच्च अदालत सुर्खेतबाट मुद्दा नं.०८०-WO-००९० को फैसला कार्यान्वयनमा दुविधा भएको।

क्र. सं.	मिति	कानूनी राय प्रदान गरिएको निकाय	राय माग/ प्रदान गरिएको विषय
२.	२०८२।०१।११	सामाजिक विकास मन्त्रालय, कर्णाली प्रदेश, सुर्खेत	संघबाट प्रदेशमा समायोजन भएका कर्मचारीलाई कर्णाली प्रदेश निजामती सेवा ऐन, २०८० को दफा ५५ बमोजिम अनिवार्य अवकाश हुने कर्मचारीलाई सोही ऐनको दफा ४१(१) बमोजिम बढुवा गर्न मिल्ने नमिल्ने सम्बन्धमा
३.	२०८१।१२।३१	सामाजिक विकास मन्त्रालय, कर्णाली प्रदेश, सुर्खेत	सातौँ तहका कर्मचारीलाई सातौँबाट आठौँमा स्तरवृद्धि गर्न मिल्ने वा नमिल्ने सम्बन्धमा।
४.	२०८१।०४।१६	प्रदेश लोक सेवा आयोग, कर्णाली प्रदेश, सुर्खेत	कर्णाली प्रदेश निजामती सेवा ऐन, २०८० तथा नियमावली, २०८० मा स्वास्थ्य सेवाका पदहरूमा बढुवाद्वारा पदपूर्ति गर्ने संरचना र तौर तरिका स्वास्थ्य सेवा ऐन, २०५३ मा भन्दा फरक भै पदपूर्तिमा असहजता भएको सम्बन्धमा।
५.	२०८१।१०।१३	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, कर्णाली प्रदेश, सुर्खेत	संघमा दरबन्दी भई कर्मचारी समायोजन ऐन २०७५को दफा ९(९) बमोजिम कर्णाली प्रदेशमा कामकाजमा खटी आएका अधिकृत कर्मचारी हरूले प्रदेश निजामती सेवा ऐन बमोजिम बढुवाको लागि सम्भाव्य उम्मेदवार सक्ने नसक्ने सम्बन्धमा।
६.	२०८२।०२।०५	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, कर्णाली प्रदेश, सुर्खेत	एकै मितिमा लागू हुनेगरी छैठौँ तहबाट सातौँ तहमा स्तरवृद्धि भएकाहरूमध्ये को ज्येष्ठ हुने भन्ने सम्बन्धमा।

क्र. सं.	मिति	कानूनी राय प्रदान गरिएको निकाय	राय माग/ प्रदान गरिएको विषय
७.	२०८२।०८।२८	सामाजिक विकास मन्त्रालय, कर्णाली प्रदेश	प्रदेश र संघीय कानून बमोजिम उमेरको हद साठी वर्ष नै कायम गर्न सकिने वा नसकिने सम्बन्धमा।
८.	२०८२।०६।०९	सामाजिक विकास मन्त्रालय, कर्णाली प्रदेश	वरिष्ठ कविराज निरीक्षक पदमा स्तरवृद्धि गर्न मिल्ने वा नमिल्ने सम्बन्धमा।
९.	२०८३।०२।१९	डिभिजन वन कार्यालय मुगु	फौजदारी अभियोग लागेका व्यक्तिलाई हाजिर गराई तलब भत्ता दिन मिल्ने नमिल्ने सम्बन्धमा।
१०.	२०८३।०२।०१	प्रदेश लोक सेवा आयोग, कर्णाली प्रदेश	साविकमा छुट्याईएका पदहरूमा बहुवाद्वारा पदपूर्ति गर्न कानूनीद्विविधा भएको सम्बन्धमा।
११.	२०८२।१२।२३	कर्णाली प्रदेश सभा	सचिवको पदावधि पाँच वर्ष पूरा नभएको तर ६५ वर्ष उमेर पूरा भएको अवस्थामा प्रदेश सभा सचिवमा कार्य गराउन मिल्ने नमिल्ने सम्बन्धमा सम्बन्धमा।
१२.	२०८३।०३।२३	उद्योग तथा उपभोक्ता हित संरक्षण कार्यालय जाजरकोट	पेट्रोल पम्पको ठेगाना सम्बन्धमा सम्बन्धमा।

४.६ आ.व. अनुसार प्रतिरक्षा गरिएका रिट/मुद्दाहरूको विवरण

आ.व./ अदालत	सर्वोच्च अदालत	उच्च अदालत, सुर्खेत	उच्च अदालत, सुर्खेत जुम्ला इजलास	उच्च अदालत पाटन	सुर्खेत जिल्ला अदालत	प्रशासकीय अदालत	जम्मा
२०७५/७६	६	२	०	०	०	०	८
२०७६/७७	१२	१५	१	०	०	०	२८
२०७७/७८	१५	४६	५	०	०	१	६७
२०७८/७९	४८	४१	८	१	२	१	१०१
२०७९/८०	६३	२०	२	५	७	३	१००
२०८०/८१	६३	२१	५	३	८	०	१००
२०८१/८२	८२	१९	३	०	४	५	११३
२०८२/८३	९०	२०	१	८	७	१०	१३६
जम्मा	३७९	१८४	२५	१७	२८	२०	६५३

४.७ आर्थिक वर्षका आधारमा मुद्दाहरूको लगत

आर्थिक वर्ष	रिट संख्या	फछ्यौट	बाँकी
२०७४/०७५	-	-	-
२०७५/०७६	८	०	८
२०७६/०७७	२८	१	२७
२०७७/०७८	६७	१५	५२
२०७८/०७९	१०१	४५	५६
२०७९/०८०	१००	४०	६०
२०८०/०८१	१००	४०	६०
२०८१/०८२	११३	३६	७७
२०८२/०८३	१३६	६३	७३

परिच्छेद-पाँच

समस्या, सुझाव र निष्कर्ष

५.१ समस्या

नेपालको संविधान र प्रदेश कानून बमोजिम प्रदेश सरकारको मुख्य कानूनी सल्लाहकारका रूपमा प्रदेश सरकार र अन्तर्गतका निकायहरूलाई संवैधानिक एवं कानूनी प्रश्नमा राय उपलब्ध गराउने, प्रदेश सरकार पक्ष वा विपक्ष भएका मुद्दाहरूको लिखित जवाफ पेश गर्ने, बहस पैरवी गरी प्रतिरक्षा गरी प्रदेश सरकारको हक हितको रक्षा गर्ने, प्रदेश भित्रका हिरासत कक्ष तथा कारागारमा रहेका व्यक्तिहरूलाई मानवोचित व्यवहार भए नभएको सम्बन्धमा निरीक्षण गरी आवश्यक निर्देशन दिने, प्रदेश सरकार र प्रदेश स्तरीय प्रोवेसन तथा प्यारोल बोर्डको अध्यक्षता गर्ने समेतका काम, कर्तव्य र अधिकार मुख्य न्यायाधिवक्तालाई तोकिएको छ। मुख्य न्यायाधिवक्तालाई प्राप्त संवैधानिक र कानूनी जिम्मेवारी पूरा गर्न र कार्यसम्पादनमा सहयोग गर्न मुख्य न्यायाधिवक्ताको कार्यालयमा सरकारी वकील र अन्य कर्मचारीको व्यवस्थापन गरी कार्यसम्पादन हुँदै आएको छ।

मुख्य न्यायाधिवक्ता कार्यालयले सर्वोच्च अदालत, उच्च अदालत सुर्खेत, उच्च अदालत सुर्खेत जुम्ला इजलास र कर्णाली प्रदेश भित्रका जिल्लाहरूमा प्रदेश सरकार विरुद्ध परेका मुद्दामा प्रतिरक्षा गर्नुका साथै प्रदेश सरकार र अन्तर्गतका निकायलाई संवैधानिक एवं कानूनी प्रश्नमा राय प्रदान गर्दै आएको छ। आफ्नो स्थापनाको छोटो समयमा नै मुख्य न्यायाधिवक्ताको कार्यालयले आफ्नो संस्थागत विकास संवैधानिक र कानूनी रूपमा सम्पादन गर्नुपर्ने कार्यहरूको प्रभावकारी सम्पादन गर्दै आफूलाई एक सबल संस्थाको रूपमा उभ्याउन सफल भएको छ। तथापी संविधान र कानून बमोजिम यस कार्यालयलाई आफ्नो कार्यसम्पादन गर्दा देहायका समस्या देखा परेका छन्।

१. प्रदेश सरकार र सो मातहतका मन्त्रालय तथा विभागका अधिकारीहरूबाट कानूनी राय माग गर्दा विधि प्रक्रिया नपुर्याई आउने गरेकोले कानूनी राय प्रदान गर्नमा असहजता भएको।

२. एउटै मुद्दामा विपक्षी बनाएका फरक फरक सरकारी निकायबाट लिखित जवाफ पेश गर्दा आपसी समन्वय नभई लिखित जवाफमा एकरूपता नहुँदा प्रतिरक्षा गर्न कठिनाई भएको।
३. कार्यालयको आफ्नै जग्गा र भवन नहुँदा सुर्खेत उपत्यका नगर विकास समितिको मातहतमा रहेको केबर्डको भवनमा बस्नु परेकाले सो भवनको भोगाधिकार दिनुपर्ने।
४. प्रदेश सरकारका मन्त्रालय, विभाग र कार्यालयहरूमा रहेका कानून अधिकृतहरूको दरबन्दी पूर्ति नहुँदा लिखित जवाफमा गुणस्तरीयता नहुनुका साथै ढाँचामा समेत लिखित जवाफ प्राप्त नहुनु।
५. मन्त्रालय, विभाग, कार्यालयहरूले लिखित जवाफ तयार गर्दा मुख्य न्यायाधिवक्ता कार्यालयसँग समन्वय र सम्पर्क नगर्ने प्रवृत्ति रहेको साथै आवश्यक कागजात बिना समुचित तथ्य समेत उल्लेख नगरी लिखित जवाफ पेश गर्दा प्रतिरक्षामा कठिनाई परेको।
६. रिट निवेदनमा विपक्षी बनाइएका मन्त्रालय विभाग कार्यालयहरूले प्रतिरक्षा गरिदिने सम्बन्धमा कार्यालयलाई लिखित पत्राचार नगर्ने प्रवृत्तिले बिना कागजात र सम्बन्धित कार्यालयको जानकारी प्रतिनिधि उपस्थित नहुँदा अन्तरिम आदेश छलफलमा प्रतिरक्षा गर्न कठिनाई हुने।
७. मुख्य न्यायाधिवक्ता कार्यालयमा कार्यरत सरकारी वकील र कर्मचारीहरूलाई कामको प्रकृति अनुसारको क्षमता अभिवृद्धि तालिमको संचालन नहुनु।
८. दिन प्रतिदिन मुद्दाको संख्या बढ्दै गएको हुँदा प्रदेश अन्तर्गतका जिल्ला अदालत, सर्वोच्च अदालत, उच्च अदालत पाटन, प्रशासकीय अदालत समेतमा बहस पैरवी र प्रतिरक्षाका लागि उपस्थित हुन पर्याप्त मात्रामा बजेट नहुनु।
९. प्रदेश प्रोवेशन तथा प्यारोल बोर्ड सक्रिय नभएको।

५.२ सुझाव

माथि उल्लेखित विभिन्न प्रकरणहरूमा औल्याइएका समस्या तथा कठिनाइहरूको कानूनी तथा व्यवहारिक रूपमा सम्बोधन गरिएमा सबै समस्या तथा कठिनाइहरूको समाधान भई प्रभावकारी कार्यसम्पादन भई संविधान तथा कानूनको मर्म पूरा हुने अवस्था देखिन्छ। मुख्य न्यायाधिवक्ताको कार्यालयको कार्यसम्पादनलाई आन्तरिक तथा बाह्य पक्षबाट सुधार

गरी जनमैत्री एवं प्रभावकारी बनाउँदै संस्थागत रूपान्तरण गर्नका लागि देहायका सुझावहरू प्रस्तुत गरिएको छः

- प्रदेश सरकारका मन्त्रालयहरूबाट विषयगत कानून निर्माण गर्दा मुख्य न्यायाधिवक्ताको सहभागितालाई अनिवार्य गरिनुपर्ने।
- प्रदेश सरकारका सचिव स्तरिय बैठक तथा गोष्ठीहरूमा मुख्य न्यायाधिवक्ताको कार्यालयको उपस्थितिलाई अनिवार्य गराइनुपर्ने।
- प्रदेश सरकारबाट मुख्य न्यायाधिवक्ताको कार्यालयको भूमिकालाई समेत मुख्य प्राथमिकता दिनु पर्ने। मुख्य न्यायाधिवक्ताको काम, कर्तव्य र अधिकार सम्बन्धी ऐन, २०७५ मा तोकिए बमोजिमका कार्यहरू पूर्ण र प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्नका लागि प्रदेश सरकारले यथासिघ्र नियमावली तथा कार्यविधि निर्माण गर्नुपर्दछ।
- प्रदेश सरकार र अन्तर्गतका कार्यालयहरूले यस कार्यालयबाट कानूनी राय माग गर्दा कानूनले तोकेको प्रक्रिया पुऱ्याई संवैधानिक एवं कानूनी विषयमा राय माग गर्नुपर्ने अभ्यास विकास गर्दै लानुपर्दछ।
- मुख्य न्यायाधिवक्ता कार्यालयमा कार्यरत सरकारी वकीलहरूले सर्वोच्च अदालत, उच्च अदालत र जिल्ला अदालतहरूमा मुख्यतया रिट सम्बन्धी मुद्दाहरू हेर्नुपर्ने हुँदा संवैधानिक कानूनको विषयमा क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रमहरू संचालन गरी दक्षता अभिवृद्धि गरिनुपर्दछ।
- कार्यालय प्रमुख लगायत अधिकृत कर्मचारी तथा अन्य सरकारी वकील अधिकृतहरूको लागि एवं अतिथि समेतको लागि आवासको व्यवस्था हुन मुख्य न्यायाधिवक्ताको कार्यालयको लागि सरकारले तत्काल आवश्यकता अनुसारको सरकारी भवन उपलब्ध गराउनुपर्ने देखिन्छ, वा सरकारी जग्गा उपलब्ध गराई सरकारी भवनको निर्माण गर्नुपर्ने देखिन्छ।
- कर्णाली प्रदेश मातहतका सम्बन्धित निकायहरूले यस कार्यालयमा लिखित जवाफ पेश गर्दा मुद्दा, रिटसँग सम्बन्धित प्रमाणहरू समयमै रित पुर्याएर पठाउने परिपाटिको विकास गरी बहस, पैरवी र प्रतिरक्षा प्रणालिलाई अनुमानयोग्य र न्यायसँगत बनाउनुपर्दछ।

- दुरदृष्टि सहित प्रदेश तथा मुख्य न्यायाधिवक्ताको भूमिकालाई प्रभावकारी रूपमा स्थापित गर्नका लागि तत्कालीन, मध्यकालीन तथा दीर्घकालीन रणनीतिक कार्ययोजना तर्जुमा गरी सोको कार्यान्वयन गर्नुपर्दछ।
- यस प्रदेश अन्तर्गतका हिरासत तथा कारागारमा रहेका व्यक्तिको मानव अधिकारको संरक्षणका लागि यस कार्यालयबाट हुने हिरासत तथा कारागारको अनुगमन, निरीक्षणको प्रतिवेदन प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्नुपर्ने।
- प्रदेश अन्तर्गतका प्रत्येक जिल्लामा रहेको जिल्ला कानूनी सहायता समितिको प्रभावकारीता अभिवृद्धि गर्न प्रदेश सरकारले आवश्यक समन्वय र सहयोग गर्नुपर्ने देखिन्छ। त्यसैगरी प्रदेश सरकारबाट आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरी प्रत्येक स्थानीय तहमा एकजना कानून अधिकृतको व्यवस्था गर्नुपर्दछ।
- प्रदेश प्रोवेशन तथा प्यारोल बोर्ड सक्रिय बनाउनुपर्ने।

५.३ निष्कर्ष

मुलुक संघीय संरचनामा गएसँगै गठन भएका प्रदेश सरकारको दैनिक कार्य संचालन गर्ने क्रममा भए गरका निर्णय तथा कार्यहरूका साथै प्रदेश सभाबाट निर्माण भएका कानूनहरूको कार्यान्वयनको क्रममा आई पर्ने कानूनी जटिलताहरूको समाधान गर्न तथा प्रदेश सरकार तथा मातहतका कार्यालयहरू पक्ष/विपक्ष भएका मुद्दाहरूमा सरकारको तर्फबाट प्रतिरक्षा गर्ने लगाएतका प्रदेश सरकारको मुख्य कानूनी सल्लाहाकारको रूपमा मुख्य न्यायाधिवक्ताको भूमिका महत्वपूर्ण रहेको छ।

संघीय शासन व्यवस्थाको मुल मर्मलाई आत्मसात गर्दै मुख्य न्यायाधिवक्ताको कार्यलाई प्रदेश सरकारप्रति पुर्ण रूपमा उत्तरदायी रही प्रभावकारी रूपमा कार्यसम्पादन गर्न सक्षम निकायका रूपमा विकास गर्नका लागि मुख्य न्यायाधिवक्ता महान्यायाधिवक्ताको मातहतमा रहने व्यवस्थाको पुनःविचार गरी सामान्य निर्देशनमा रहने व्यवस्था गर्नुपर्ने देखिन्छ। मुख्य न्यायाधिवक्ताको कार्यालयका कर्मचारी महान्यायाधिवक्ताको कार्यालयबाट व्यवस्थापन हुने संवैधानिक विषयमा प्रष्टता ल्याई प्रदेश कानून बमोजिम प्रदेश सरकारले कर्मचारीको व्यवस्था नगरेसम्मका लागि मात्र महान्यायाधिवक्ताको कार्यालयले कर्मचारी खटाउने व्यवस्था गरिनु उपयुक्त हुने देखिन्छ।

अनुसूची-१

आ.व. २०८२/०८३ मा फैसला भएका मुद्दाहरूको विवरण

क्र.सं.	निवेदक	प्रत्यर्थी	मुद्दा	मुद्दा नं.	अदालत	फैसला/आदेश
१.	नन्दसिंह बुढा समेत	प्रदेश सभा सचिवालय कर्णाली प्रदेश	उत्प्रेषण	०७७-WO-११७४	सर्वोच्च अदालत	तामेली
२.	रन्जन रायमाझी	पूर्वाधार विकास कार्यालय, सल्यान	उत्प्रेषण/ परमादेश	०७८-WO-००४०	सर्वोच्च अदालत	खारेज
३.	रमेश रावत	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय कर्णाली प्रदेश	परमादेश	०७८-WO-०००४	सर्वोच्च अदालत	खारेज
४.	संगम खाइजु	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय कर्णाली प्रदेश सुर्खेत	उत्प्रेषण समेत	०७८-WO-०२३६	सर्वोच्च अदालत	खारेज
५.	जय प्रकाश पौडेल समेत	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय कर्णाली प्रदेश सुर्खेत	उत्प्रेषण समेत	०७७-WO-१२४२	सर्वोच्च अदालत	जारी

क्र.सं.	निवेदक	प्रत्यर्थी	मुद्दा	मुद्दा नं.	अदालत	फैसला/आदेश
६.	दल बहादुर वुढा समेत	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय कर्णाली प्रदेश सुर्खेत	उत्प्रेषण	०७८-WO-०९७५	सर्वोच्च अदालत	खारेज
७.	भूपेन्द्रनाथ पौडेल समेत	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय कर्णाली प्रदेश सुर्खेत	उत्प्रेषण	०७८-WO-०९७०	सर्वोच्च अदालत	खारेज
८.	मान बहादुर शाही	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय कर्णाली प्रदेश सुर्खेत/ लोकसेवा आयोग कर्णाली प्रदेश	उत्प्रेषण	०७८-WO-०८३४	सर्वोच्च अदालत	खारेज
९.	रन्जन रायमाझी	पुर्वाधार विकास कार्यालय सल्यान	उत्प्रेषण/ परमादेश	०७८-WO-०७८४	सर्वोच्च अदालत	खारेज
१०.	दयाराम पौडेल	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय कर्णाली प्रदेश सुर्खेत	उत्प्रेषण समेत	०७८-WO-१२३४	सर्वोच्च अ सर्वोच्च अदालत दालत	खारेज

क्र.सं.	निवेदक	प्रत्यर्थी	मुद्दा	मुद्दा नं.	अदालत	फैसला/आदेश
११.	रामाकान्त प्रसाद यादव समेत	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय कर्णाली प्रदेश सुर्खेत	उत्प्रेषण समेत	०७८-WO-१३७८	सर्वोच्च अदालत	खारेज
१२.	यामराज थापा समेत	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय कर्णाली प्रदेश सुर्खेत	उत्प्रेषण समेत	०७९-WO-१०२८	सर्वोच्च अदालत	खारेज
१३.	लक्ष्मी देवी विश्वकर्मा	भौतिक पुर्वाधार मन्त्रालय कर्णाली प्रदेश	जग्गा खिचोला मेटाई चलन चलाई	०७९-CP-०५००	सुर्खेत जिल्ला अदालत	दावी पुग्ने
१४.	बास्मति शाही	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय कर्णाली प्रदेश सुर्खेत	उत्प्रेषण समेत	०८०-WO-०००४	सर्वोच्च अदालत	तामेली
१५.	रामवहादुर शाही	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय कर्णाली प्रदेश सुर्खेत	उत्प्रेषण	०८०-WO-०१४७	सर्वोच्च अदालत	खारेज

क्र.सं.	निवेदक	प्रत्यर्थी	मुद्दा	मुद्दा नं.	अदालत	फैसला/आदेश
१६.	मेघवहादुर आले समेत	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय कर्णाली प्रदेश सुर्खेत	उत्प्रेषण	०८०-WO-००९३	सर्वोच्च अदालत	खारेज समेत
१७.	मोतिलाल प्रसाद समेत	प्रदेश लोकसेवा आयोग समेत	उत्प्रेषण	०८०-WO-०२३६	सर्वोच्च अदालत	स. इजलासमा पेश
१८.	एसुदा कुमारी वराल	उद्योग पर्यटन वन तथा वातावरण मन्त्रालय समेत	उत्प्रेषण/ परमादेश	०८०-WO-०५८१	सर्वोच्च अदालत	खारेज समेत
१९.	कामेश्वर प्रसाद सिंह	प्रदेश लोकसेवा आयोग, सुर्खेत	उत्प्रेषण/ परमादेश	०८०-WO-०८६०	सर्वोच्च अदालत	खारेज
२०.	अधिवक्ता मन्जु मरासिनी	प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय काठमाडौं समेत	उत्प्रेषण समेत	०८०-WO-०९८२	सर्वोच्च अदालत	जारी
२१.	इश्वर रावल समेत	सामाजिक विकास मन्त्रालय, कर्णाली प्रदेश समेत	उत्प्रेषण	०८१-WO-०२४६	सर्वोच्च अदालत	खारेज
२२.	दिर्घ बहादुर पोखरेल	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, कर्णाली प्रदेश समेत	उत्प्रेषण	०८१-WO-०४५७	सर्वोच्च अदालत	खारेज

क्र.सं.	निवेदक	प्रत्यर्थी	मुद्दा	मुद्दा नं.	अदालत	फैसला/आदेश
२३.	लक्ष्मीदेवी विश्वकर्मा	पूर्वाधार विकास निर्देशनालय, कर्णाली प्रदेश समेत	जग्गा खिचोला मे.च.च. पाउँ	०८१-CP-०३२६	सुर्खेत जिल्ला अदालत	दावी पुग्ने
२४.	डा. भिस्मप्रसाद पोखरेल	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, कर्णाली प्रदेश समेत	उत्प्रेषण	०८१-WO-०९०६	सर्वोच्च अदालत	खारेज
२५.	मुकुन्द खतिवडा समेत	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, कर्णाली प्रदेश समेत	उत्प्रेषण	०८१-WO-०९१८	सर्वोच्च अदालत	स. इजलासमा पेश
२६.	रक्शना कपाली	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, कर्णाली प्रदेश समेत	उत्प्रेषण समेत	०८१-WO-००४०	उच्च अदालत सुर्खेत	खारेज
२७.	रक्शना कपाली	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, कर्णाली प्रदेश समेत	परामर्श समेत	०८१-WO-००४१	उच्च अदालत सुर्खेत	खारेज
२८.	विनोद कुमार खत्री	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, कर्णाली प्रदेश समेत	बहुवा निर्णय बदर	०८१-AC-००३३	प्रशासकीय अदालत	दावी नपुग्ने

क्र.सं.	निवेदक	प्रत्यर्थी	मुद्दा	मुद्दा नं.	अदालत	फैसला/आदेश
२९.	रविन्द्र अधिकारी	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, कर्णाली प्रदेश समेत	बढुवा निर्णय बदर	०८१-AC-००४०	प्रशासकीय अदालत	दावी नपुग्ने
३०.	रमेश खड्का	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, कर्णाली प्रदेश समेत	बढुवा निर्णय बदर	०८१-AC-००४१	प्रशासकीय अदालत	दावी नपुग्ने
३१.	दिपा भट्टराई	प्रदेश लोक सेवा आयोग, कर्णाली प्रदेश समेत	बढुवा निर्णय बदर	०८१-AC-००४७	प्रशासकीय अदालत	दावी नपुग्ने
३२.	जंगबहादुर धामी समेत	आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय, कर्णाली प्रदेश समेत	उत्प्रेषण	०८१-WO-१०२४	सर्वोच्च अदालत	तामेली
३३.	दिपक आचार्य समेत	आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय, कर्णाली प्रदेश समेत	उत्प्रेषण	०८१-WO-१०२५	सर्वोच्च अदालत	तामेली
३४.	देवानन्द आचार्य समेत	आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय, कर्णाली प्रदेश समेत	उत्प्रेषण	०८१-WO-१०२६	सर्वोच्च अदालत	तामेली

क्र.सं.	निवेदक	प्रत्यर्थी	मुद्दा	मुद्दा नं.	अदालत	फैसला/आदेश
३५.	माधव के.सी. समेत	आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय, कर्णाली प्रदेश समेत	उत्प्रेषण	०८१-WO-१०२७	सर्वोच्च अदालत	तामेली
३६.	चन्द्रप्रसाद भुसाल	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, कर्णाली प्रदेश समेत	उत्प्रेषण	०८१-WO-१०४९	सर्वोच्च अदालत	खारेज
३७.	शेरबहादुर खत्री	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, कर्णाली प्रदेश समेत	परमादेश	०८१-WO-००५४	उच्च अदालत सुर्खेत	जारी
३८.	हेमबहादुर गुरुङ्ग	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, कर्णाली प्रदेश समेत	उत्प्रेषण	०८१-WO-११२७	सर्वोच्च अदालत	जारी
३९.	ज्योती बानियाँ	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, कर्णाली प्रदेश समेत	उत्प्रेषण	०८१-WO-११३४	सर्वोच्च अदालत	आंशिक जारी
४०.	शंकर बहादुर के.सी.	तुलराज चौलागाई	दो.पा.	०८१-RI-३११२	सर्वोच्च अदालत	अ.हुने

क्र.सं.	निवेदक	प्रत्यर्थी	मुद्दा	मुद्दा नं.	अदालत	फैसला/आदेश
४१.	रुक्शना कपाली	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, कर्णाली प्रदेश समेत	उत्प्रेषण	०८१-WO-००६४	उच्च अदात सुर्खेत	खारेज
४२.	शेरबहादुर खत्री समेत	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, कर्णाली प्रदेश समेत	उत्प्रेषण	०८१-WO-००७१	उच्च अदालत, सुर्खेत	रिट जारी
४३.	सर्जन रावत	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय कर्णाली प्रदेश समेत	उत्प्रेषण	०८१-WO-००६७	उच्च अदालत, सुर्खेत	खारेज
४४.	रोमहर्ष के.सी.	शिक्षा विकास निर्देशनालय, कर्णाली प्रदेश	उत्प्रेषण	०८१-WO-००७२	उच्च अदालत, सुर्खेत	खारेज
४५.	तुलराज चौलागाई	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय कर्णाली प्रदेश	उत्प्रेषण	०८२-WO-०००२	उच्च अदालत सुर्खेत	मुलतवीमा राखे
४६.	जित बहादुर बुढा	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय कर्णाली प्रदेश समेत	उत्प्रेषण	०८२-WO-०००४	उच्च अदालत सुर्खेत	खारेज

क्र.सं.	निवेदक	प्रत्यर्थी	मुद्दा	मुद्दा नं.	अदालत	फैसला/आदेश
४७.	धर्मराज शाही	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय कर्णाली प्रदेश समेत	उत्प्रेषण समेत	०८२-WO-००१२	उच्च अदालत सुर्खेत	खारेज
४८.	शेर बहादुर खत्री समेत	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय कर्णाली प्रदेश समेत	उत्प्रेषण समेत	०८२-WO-००१३	उच्च अदालत सुर्खेत	खारेज
४९.	हृदयजंग शाही	प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय समेत	उत्प्रेषण/ परमादेश	०८२-WO-०३०३	उच्च अदालत पाटन	खारेज
५०.	कान्छा कन्स्ट्रक्सन प्रा. लि	पूर्वाधार विकास निर्देशनालय समेत	उत्प्रेषण समेत	०८२-WO-०३४६	उच्च अदालत पाटन	खारेज
५१.	प्रकाशबाबु ऐडी	भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय समेत	उत्प्रेषण	०८२-WO-००१८	उच्च अदालत सुर्खेत	खारेज
५२.	फष्ट बहादुर हमाल	यातायात व्यवस्था कार्यालय	उत्प्रेषण/ परमादेश	०८२-WO-००२१	उच्च अदालत सुर्खेत	खारेज

क्र.सं.	निवेदक	प्रत्यर्थी	मुद्दा	मुद्दा नं.	अदालत	फैसला/आदेश
५३.	चन्दाकुमारी बस्नेत	उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय कर्णाली प्रदेश	उत्प्रेषण	०८१-WO-२५७९	उच्च अदालत पाटन	खारेज
५४.	अनिल तिमिसिना	प्रदेश लोक सेवा आयोग कर्णाली प्रदेश समेत	उत्प्रेषण	०८१-WO-००५९	उच्च अदालत सुर्खेत	रिट जारी
५५.	साधुराम लामिछाने	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय कर्णाली प्रदेश	उत्प्रेषण	०८२-WO-०२४५	सर्वोच्च अदालत	खारेज
५६.	देव एण्ड सापर मल्ल जे.भी.	खानेपानी सिंचाई तथा उर्जा विकास कार्यालय रुकुम पश्चिम	मध्यस्थ नियुक्ति	०८१-FJ-०२००	उच्च अदालत पाटन	दावी पुग्ने
५७.	रामशरण महर्जन	पूर्वाधार विकास कार्यालय मुगु समेत	उत्प्रेषण समेत	०८२-WO-१३२२	उच्च अदालत पाटन	खारेज
५८.	दिनेश थकाली	डिभिजन वन कार्यालय, सुर्खेत समेत	उत्प्रेषण समेत	०८२-WO-००४१	उच्च अदालत सुर्खेत	खारेज

क्र.सं.	निवेदक	प्रत्यर्थी	मुद्दा	मुद्दा नं.	अदालत	फैसला/आदेश
५९.	तिर्थ उपमा जेभि	खानेपानी सिंचाई तथा उर्जा विकास कार्यालय डोल्पा	परमादेश	०८२-WO-१३७५	उच्च अदालत पाटन	जारी
६०.	मेगा सिस्ने जे भि समेत	पूर्वाधार विकास कार्यालय जाजरकोट	उत्प्रेषण समेत	०८२-WO-१५९८	उच्च अदालत पाटन	खारेज
६१.	अमर सिस्ने जे भि	पूर्वाधार विकास कार्यालय जाजरकोट	उत्प्रेषण समेत	०८२-WO-१५७६	उच्च अदालत पाटन	खारेज
६२.	नरबहादुर वली समेत	डिभिजन वन कार्यालय सुर्खेत	परमादेश	०८२-WO-००३७	उच्च अदालत सुर्खेत	खारेज
६३.	राजबहादुर रोकाया समेत	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय कर्णाली प्रदेश समेत	उत्प्रेषण	०८२-WO-००५२	उच्च अदालत सुर्खेत	खारेज

चालु आ.व. २०८३/०८४ मा जिम्मेवारी सार्ने मुद्दाहरूको विवरण

क्र.सं.	निवेदक	प्रत्यर्थी	मुद्दा	मुद्दा नं.	अदालत
१.	विजय कुमार यादव	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय कर्णाली प्रदेश समेत	परमादेश	०७७-WO-०१८०	सर्वोच्च अदालत
२.	केशवबहादुर दाहाल	जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय, सुर्खेत समेत	उत्प्रेषण/ परमादेश	०७७-WO-११७७	सर्वोच्च अदालत
३.	सविना श्रेष्ठ	सामाजिक विकास मन्त्रालय कर्णाली प्रदेश	उत्प्रेषण/ परमादेश	०७७-WO-११०९	सर्वोच्च अदालत
४.	महगुप्रसाद यादव	सशस्त्र प्रहरी गण मुख्यालय सुर्खेत	उत्प्रेषण	०७८-WO-१२५०	सर्वोच्च अदालत
५.	सन्तलाल श्रेष्ठ समेत	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय कर्णाली प्रदेश सुर्खेत	उत्प्रेषण समेत	०७८-WO-१२६६	सर्वोच्च अदालत
६.	प्रेम प्रकाश वली क्षेत्री	प्रदेश सभा सचिवालय समेत	उत्प्रेषण	०७५-WC-००२०	सर्वोच्च अदालत
७.	निरज कुमार सिंह	प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय सिंहदरवार काठमाडौं समेत	उत्प्रेषण समेत	०७९-WO-००४०	सर्वोच्च अदालत
८.	राजेश शाही	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय कर्णाली प्रदेश सुर्खेत	परमादेश समेत	०७९-CI-०३२०	सर्वोच्च अदालत

क्र.सं.	निवेदक	प्रत्यर्थी	मुद्दा	मुद्दा नं.	अदालत
९.	हिमबहादुर थापा	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय कर्णाली प्रदेश सुर्खेत	परमादेश समेत	०७९-CI-०३२१	सर्वोच्च अदालत
१०.	कृष्ण बहादुर स्वार	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय कर्णाली प्रदेश सुर्खेत	परमादेश समेत	०७९-ci-०३२२	सर्वोच्च अदालत
११.	तारा कुमारी शाह	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय कर्णाली प्रदेश सुर्खेत	परमादेश समेत	०७९-ci-०३२३	सर्वोच्च अदालत
१२.	रामचन्द्र पौडेल	प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय सिंहदरवार काठमाडौं समेत	उत्प्रेषण	०७९-WO-०४३४	सर्वोच्च अदालत
१३.	त्रिलोक बहादुर चन्द समेत	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय कर्णाली प्रदेश सुर्खेत	उत्प्रेषण	०८०-WC-०००२	सर्वोच्च अदालत
१४.	दिलराज खनाल समेत	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, कर्णाली प्रदेश सभा/उद्योग वाणिज्य/आन्तरिक मामिला समेत	उत्प्रेषण	०८०-WC-००१०	सर्वोच्च अदालत
१५.	कालिमाने कामी	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय कर्णाली प्रदेश सुर्खेत	उत्प्रेषण	०८०-WO-०३६४	सर्वोच्च अदालत
१६.	महा सचिव संजिव तिवारी	आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय कर्णाली प्रदेश मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, प्रदेश लोकसेवा आयोग, सुर्खेत	उत्प्रेषणयुक्त परमादेश	०८०-WO-०९६९	सर्वोच्च अदालत

क्र.सं.	निवेदक	प्रत्यर्थी	मुद्दा	मुद्दा नं.	अदालत
१७.	सुरज उदास समेत	कर्णाली प्रदेश संसद सचिवालय सुर्खेत / सामाजिक वि.मन्त्रालय सुर्खेत समेत	उत्प्रेषण/ परमादेश	०८०-WO-१०३७	सर्वोच्च अदालत
१८.	प्रदिप पौडेल	खानेपानी सिंचाई तथा उर्जा विकास निर्देशनालय समेत	उत्प्रेषण/ परमादेश	०८०-WO-1471	सर्वोच्च अदालत
१९.	पुष्पा के.सी.	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, कर्णाली प्रदेश समेत	उत्प्रेषण/ परमादेश	०८०-WO-1515	सर्वोच्च अदालत
२०.	सुर्यमणी गौतम	प्रदेश प्रमुखको कार्यालय, कर्णाली प्रदेश समेत	संसद सदस्य अयोग्यता सम्बन्धि	078-CC-0001	सर्वोच्च अदालत
२१.	ब. अधिवक्ता चन्द्रकान्त ज्ञवाली	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, कर्णाली प्रदेश समेत	परमादेश	०८१-WO-००४८	सर्वोच्च अदालत
२२.	कमला चौधरी समेत	उद्योग पर्यटन वन तथा वातावरण मन्त्रालय समेत	उत्प्रेषण	०८१-WO-0323	सर्वोच्च अदालत
२३.	ज्ञान कुमारी गौतम समेत	सामाजिक विकास मन्त्रालय, कर्णाली प्रदेश समेत	उत्प्रेषण	०८१-WO-0217	सर्वोच्च अदालत
२४.	शिवचन्द्र धिताल समेत	डिभिजन वन कार्यालय, जुम्ला	उत्प्रेषण/ परमादेश	०८१-WO-0021	सर्वोच्च अदालत
२५.	शम्भु थापा	भौतिक पूर्वाधार तथा शहरी विकास मन्त्रालय	जग्गा खिचोला	०८१-CP-0417	सुर्खेत जिल्ला अदालत

क्र.सं.	निवेदक	प्रत्यर्थी	मुद्दा	मुद्दा नं.	अदालत
२६.	नविन कार्की समेत	भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय, कर्णाली प्रदेश	परमार्देश समेत	०८१-०-०७०९	सर्वोच्च अदालत
२७.	रविन्द्र बहादुर थापा	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, कर्णाली प्रदेश समेत	उत्प्रेषण समेत	०८१-०-०८२३	सर्वोच्च अदालत
२८.	सन्तोष सापकोटा समेत	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, कर्णाली प्रदेश समेत	उत्प्रेषण समेत	०८१-०-०८२४	सर्वोच्च अदालत
२९.	हरिभक्त भण्डारी	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, कर्णाली प्रदेश समेत	उत्प्रेषण समेत	०८१-०-०८२५	सर्वोच्च अदालत
३०.	द्रोणदेव वन समेत	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, कर्णाली प्रदेश समेत	उत्प्रेषण	०८१-०-१२०४	सर्वोच्च अदालत
३१.	विष्णु प्रसाद तिमिल्सेना	सामाजिक विकास मन्त्रालय, कर्णाली प्रदेश	उत्प्रेषण	०८१-०-१२३४	सर्वोच्च अदालत
३२.	जयप्रसाद पौडेल	भौतिक पूर्वाधार तथा शहरी विकास मन्त्रालय, कर्णाली प्रदेश समेत	उत्प्रेषण	०८१-०-१४२१	सर्वोच्च अदालत
३३.	कालिका शाही	भौतिक पूर्वाधार तथा शहरी विकास मन्त्रालय	जग्गा खि.मे.च.च. पाउँ	०८२-०-००१०	सुर्खेत जिल्ला अदालत
३४.	राजेन्द्र प्रसाद अधिकारी समेत	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय कर्णाली प्रदेश समेत	उत्प्रेषण	०८२-०-०२०७	सर्वोच्च अदालत

क्र.सं.	निवेदक	प्रत्यर्थी	मुद्दा	मुद्दा नं.	अदालत
३५.	अ.दिपक मिश्र	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय कर्णाली प्रदेश समेत	उत्प्रेषण	०८२-WO-0167	सर्वोच्च अदालत
३६.	नन्दप्रसाद जैसी	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय कर्णाली प्रदेश समेत	उत्प्रेषण	०८२-WO-0350	सर्वोच्च अदालत
३७.	विरञ्जिवी उपाध्याय समेत	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय कर्णाली प्रदेश समेत	उत्प्रेषण	०८२-WO-0404	सर्वोच्च अदालत
३८.	वैद्यनाथ प्रसाद यादव समेत	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय कर्णाली प्रदेश समेत	उत्प्रेषण समेत	०८२-WO-0437	सर्वोच्च अदालत
३९.	कर्ण बहादुर आचार्य	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय कर्णाली प्रदेश	बहुवा निर्णय बदर	०८१-AC-0125	प्रशासकीय अदालत
४०.	रामबहादुर रावल	शिक्षा विकास निर्देशनालय समेत	बहुवा निर्णय बदर	०८१-AC-0126	प्रशासकीय अदालत
४१.	उदय बहादुर बुढा	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय कर्णाली प्रदेश समेत	उत्प्रेषण समेत	०८२-WO-0488	सर्वोच्च अदालत
४२.	डिल कुमारी चन्द समेत	मा. सभामुख कर्णाली प्रदेश समेत	उत्प्रेषण	०८२-WO-0491	सर्वोच्च अदालत
४३.	सुन्दर कुमार सिंह समेत	प्रदेश सभा सचिवालय कर्णाली प्रदेश समेत	उत्प्रेषण	०८२-WO-0010	सर्वोच्च अदालत

क्र.सं.	निवेदक	प्रत्यर्थी	मुद्दा	मुद्दा नं.	अदालत
४४.	श्रीराम आचार्य	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय कर्णाली प्रदेश	उत्प्रेषण	०८२-WO-0496	सर्वोच्च अदालत
४५.	खगेन्द्र प्रसाद गैरे समेत	सामाजिक विकास मन्त्रालय समेत	उत्प्रेषण	०८२-WO-0497	सर्वोच्च अदालत
४६.	लक्ष्मी बहादुर मल्ल	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय कर्णाली प्रदेश समेत	उत्प्रेषण	०८२-WO-0515	सर्वोच्च अदालत
४७.	रनबा प्रजापती	उच्च अदालत पाटन समेत	उत्प्रेषण	०८२-WO-0576	सर्वोच्च अदालत
४८.	मान बहादुर विष्ट समेत	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय कर्णाली प्रदेश समेत	उत्प्रेषण	०८२-WO-0574	सर्वोच्च अदालत
४९.	रामकान्त आचार्य	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय कर्णाली प्रदेश समेत	स्तरवृद्धि सम्बन्धी	०८२-WO-0096	प्रशासकीय अदालत
५०.	अशोक शाही	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय कर्णाली प्रदेश समेत	उत्प्रेषण	०८२-WO-0671	सर्वोच्च अदालत
५१.	रोशन कोइराला	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय कर्णाली प्रदेश समेत	उत्प्रेषण	०८२-WO-0057	सर्वोच्च अदालत
५२.	लोकेन्द्र आचार्य	पूर्वाधार विकास निर्देशनालय कर्णाली प्रदेश समेत	करारीय दायित्व पुरा गराई पाउँ	०८२-CP-0508	सुर्खेत जिल्ला अदालत

क्र.सं.	निवेदक	प्रत्यर्थी	मुद्दा	मुद्दा नं.	अदालत
५३.	मनिषा कुमारी शाही समेत	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय कर्णाली प्रदेश समेत	उत्प्रेषण	०८२-WO-0699	सर्वोच्च अदालत
५४.	रेजिना आचार्य	प्रदेश लोक सेवा आयोग कर्णाली प्रदेश समेत	शंसोधित बढुवा निर्णय बदर	०८२-AC-0117	प्रशासकीय अदालत
५५.	जय प्रसाद पौडेल	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय कर्णाली प्रदेश समेत	उत्प्रेषण	०८२-WO-0651	सर्वोच्च अदालत
५६.	गिता कुमारी शाही	पूर्वाधार विकास निर्देशनालय कर्णाली प्रदेश	उत्प्रेषण समेत	०८२-WO-0034	उच्च अदालत सुर्खेत
५७.	कृष्ण कन्या गिरी	प्रदेश लोक सेवा आयोग कर्णाली प्रदेश समेत	उत्प्रेषण	०८२-WO-0807	सर्वोच्च अदालत
५८.	उपेन्द्र कुमार रावत समेत	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय कर्णाली प्रदेश समेत	उत्प्रेषण	०८२-WO-0035	उच्च अदालत सुर्खेत
५९.	राजकुमार शर्मा	प्रदेश सभामुख कर्णाली प्रदेश समेत	उत्प्रेषण समेत	०८२-WO-०९४८	सर्वोच्च अदालत
६०.	कमल प्रसाद भट्टराई समेत	भौतिक पूर्वाधार तथा शहरी विकास मन्त्रालय कर्णाली प्रदेश समेत	उत्प्रेषण समेत	०८२-WO-०६७८	सर्वोच्च अदालत
६१.	पुनम थापा समेत	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय कर्णाली प्रदेश समेत	उत्प्रेषण	०८२-WO-१०२३	सर्वोच्च अदालत
६२.	अम्बिका कुमारी बस्नेत	यातायात व्यवस्था कार्यालय सुर्खेत	अदालतको अवहेलना	०८२-WS-००१९	सर्वोच्च अदालत

क्र.सं.	निवेदक	प्रत्यर्थी	मुद्दा	मुद्दा नं.	अदालत
६३.	धन मगर	प्रदेश अस्पताल कालागाउँ समेत	दुस्कृति	०८०-CP-०७८७	सुर्खेत जिल्ला अदालत
६४.	सुरेन्द्र शाह	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय कर्णाली प्रदेश	बेतलबी अध्ययन बिदा सम्बन्धी	०८२-AC-०१८६	प्रशासकीय अदालत
६५.	माधवराज आचार्य समेत	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय कर्णाली प्रदेश	उत्प्रेषण समेत	०८२-WC-००१३	सर्वोच्च अदालत
६६.	ज्ञान बहादुर सेजुवाल	डिभिजन वन कार्यालय जुम्ला	उत्प्रेषण समेत	०८२-WO-०००६	उच्च अदालत सुर्खेत जुम्ला इजलास
६७.	धर्मराज पौडेल	भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय, कर्णाली प्रदेश	मध्यस्थ नियुक्ति	०८२-FJ-०००२	उच्च अदालत सुर्खेत
६८.	शेरबहादुर श्रेष्ठ समेत	कृषि वन तथा वातावरण मन्त्रालय समेत	उत्प्रेषण समेत	०८२-WO-१५०२	सर्वोच्च अदालत
६९.	चुलिया थरुनी	भौतिक पूर्वाधार तथा शहरी विकास मन्त्रालय कर्णाली प्रदेश समेत	जग्गा खिचोला	०८२-CP-१०७७	सुर्खेत जिल्ला अदालत
७०.	अनिल कुमार क्षेत्री	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय कर्णाली प्रदेश	उत्प्रेषण	०८२-WO-१३२४	सर्वोच्च अदालत

क्र.सं.	निवेदक	प्रत्यर्थी	मुद्दा	मुद्दा नं.	अदालत
७१.	हृदयकली देवकोटा पौडेल	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय कर्णाली प्रदेश समेत	स्तरवृद्धि निर्णय बदर	०८२-AC-०२४६	प्रशासकीय अदालत
७२.	जनक भट्टराई	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय कर्णाली प्रदेश समेत	प्रतिषेध	०८२-WO-०६४३	सर्वोच्च अदालत
७३.	अधिवक्ता मोहन साशंकर	प्रदेश प्रमुखको कार्यालय, समेत	उत्प्रेषण	०८०-WO-००३९	सर्वोच्च अदालत

आ.व. २०८२/०८३ मा भएका कार्यक्रमहरूको झलक

इलाका प्रहरी कार्यालय, बाबियाचौर सुर्खेतको हिरासत अनुगमनको क्रममा

कारागार कार्यालय सुर्खेतको बन्दी कक्ष अनुगमनको क्रममा

जिल्ला प्रहरी कार्यालय सुर्खेतको हिरासत निरीक्षणको क्रममा

कारागार कार्यालय कालीकोटको वन्दी कक्ष अनुगमनको क्रममा

जिल्ला प्रहरी कार्यालय कालीकोटमा थुनुवाका अधिकार सम्बन्धी फ्लासचार्ट टाँस गर्दै

जिल्ला प्रहरी कार्यालय कालीकोटको हिरासत अनुगमनको क्रममा

कार्यालय प्रमुखहरूसँग लिखित जवाफ सम्बन्धी समन्वयात्मक बैठक तथा अन्तर्क्रियात्मक कार्यक्रम कालीकोट

इलाका प्रहरी कार्यालय, छिन्चु सुर्खेतको हिरासत कक्षाको अनुगमनको क्रममा

जाजरकोट जिल्लामा लिखित जवाफ सम्बन्धी समन्वयात्मक बैठक तथा अन्तर्क्रियात्मक कार्यक्रम

कारागार निरीक्षण जाजरकोट

हिरासत कक्ष निरीक्षण जिल्ला प्रहरी कार्यालय जाजरकोट

हिरासत कक्ष अनुगमनको क्रममा जुम्ला

कार्यालय प्रमुखहरुसँगको लिखित जवाफ सम्बन्धी कार्यक्रम जुम्ला

डिभिजन वन कार्यालय सुर्खेतको हिरासत काँक्रेबिहार-अनुगमन

कारागार कार्यालय डोल्पाको बन्दी कक्ष निरीक्षणको क्रममा

लिखित जवाफ सम्बन्धी कार्यालय प्रमुखहरुसँग कार्यक्रम डोल्पा

जिल्ला प्रहरी कार्यालय डोल्पाको हिरासत निरीक्षणको क्रममा

जिल्ला प्रहरी कार्यालय दैलेखको हिरासत कक्ष निरीक्षणको क्रममा

लिखित जवाफ सम्बन्धी कार्यालय प्रमुखहरुसँगको कार्यक्रममा दैलेख

लिखित जवाफ सम्बन्धी कार्यक्रममा मुगु

रुकुम पश्चिममा लिखित जवाफ सम्बन्धी कार्यक्रम

रुकुम पश्चिमको कारागार निरीक्षणको क्रममा मा. मुख्य न्यायाधिवक्ता

रुकुम पश्चिम हिरासत निरीक्षणको क्रममा

स्थानीय तहको कानून निर्माण सम्बन्धी अनुशिक्षण कार्यक्रम सल्यान

सल्यान कारागार निरीक्षणको क्रममा

जिल्ला प्रहरी कार्यालय सल्यानको हिरासत निरीक्षणको क्रममा

सचिव र कानून अधिकृतहरूसँग लिखित जवाफ र कानूनी राय सम्बन्धी प्रशिक्षण कार्यक्रममा

सचिव र कानून अधिकृतहरूसँगको लिखित जवाफ र कानूनी राय सम्बन्धी कार्यक्रममा

लिखित जवाफ सम्बन्धी कार्यक्रम हुम्ला

हिरासत निरीक्षणको क्रममा हुम्ला

इ.प्र. का बाबियाचौरमा थुनुवाका अधिकार सम्बन्धी फ्लासचार्ट टाँस गर्दै मा. मुख्य न्यायाधिवक्ता

वन्दीहरुको अवस्थाबारे बुझ्दै मा. मुख्य न्यायाधिवक्ता कृष्ण बहादुर हमाल ज्यू जुम्ला कारागारमा

कारागार कार्यालय सुर्खेतमा वन्दीहरुका अधिकार सम्बन्धी कुराहरु राख्नुहुँदै उप न्यायाधिवक्ता श्री डम्बरप्रसाद काफ्ले

डोल्पामा लिखित जवाफ र कानूनी राय सम्बन्धी प्रस्तुति दिनुहुँदै सहायक न्यायाधिवक्ता श्री सिर्जना ढकाल ज्यू

स्थापना दिवसको अवसरमा वृक्षारोपण गर्नुहुँदै मा. मुख्यमन्त्री यामलाल कँडेल

हिरासतमा रहेका थुनुवाको बारेमा जानकारी लिनुहुँदै मा. मुख्य न्यायाधिवक्ता ज्यू जिल्ला प्रहरी कार्यालय सुर्खेत

पूर्व मुख्य न्यायाधिवक्ताहरू

पद	नाम	देखि	सम्म	सम्पर्क नं.
मुख्य न्यायाधिवक्ता	मा. विद्याभूषण मानन्धर	२०७४/१२/२८	२०७७/१०/३०	९८४८०२२०२२
मुख्य न्यायाधिवक्ता	मा. मातृका प्रसाद खनाल	२०७७/१२/०६	२०७८/०६/३०	९८५८०२३२६४
मुख्य न्यायाधिवक्ता	मा. ध्रुवकुमार श्रेष्ठ	२०७८/०७/२८	२०७९/९/२८	९८४८०७६८४५
मुख्य न्यायाधिवक्ता	मा. नरबहादुर खड्का	२०७९/१०/२०	२०८०/९/१४	९८५११९९६६९

मुख्य न्यायाधिवक्ता

पद	नाम	देखि	सम्म	सम्पर्क नं.
मुख्य न्यायाधिवक्ता	मा. श्री कृष्ण बहादुर हमाल	२०८१/१/२४	हालसम्म	९८५८०५०८१०

मुख्य न्यायाधिवक्ताको कार्यालयमा हाल कार्यरत कर्मचारी विवरण

क्र.सं.	नाम	पद	देखि	सम्पर्क नं.
१.	डम्बरप्रसाद काफ्ले	उप न्यायाधिवक्ता	२०८२।०९।०६	९८५८०२३१९१
२.	सिर्जना ढकाल	सहायक न्यायाधिवक्ता	२०८२।०९।०७	९८४१४९१९४४
३.	कृष्ण कुमारी भण्डारी	सहायक न्यायाधिवक्ता	२०८०।०३।१३	९८४८३००६१९
४.	सृजना आचार्य	सहायक न्यायाधिवक्ता	२०८२।०९।१६	९८०८३०९२३१
५.	विकेन्द्र ढकाल	लेखा अधिकृत	२०८२।०६।०८	९८५८०७९०००
६.	पीता कुमारी हमाल	प्रशासकीय अधिकृत	२०८१।०५।०५	९८४८०२६१५०
७.	सन्ध्या अधिकारी	सहायक पाँचौ	२०८०।०५।०१	९८४८९६२५९८
८.	दिपेन्द्र वि.क.	कम्प्युटर अपरेटर	२०८१।१२।०४	९८६४८७४८२०
९.	पूर्ण बहादुर जि.सी.	ह.स.चा.	२०७५।१२।१०	९८५८०६१७०८
१०.	बुद्धिराम चौधरी	का.स.	२०७५।०६।०१	९८०४५४५६७४
११.	निर्कला विष्ट	का.स.	२०७६।०१।०२	९८४८१५८८८२

मुख्य न्यायाधिवक्ताको कार्यालयका पदाधिकारी र कार्यरत कर्मचारीहरू

मुख्य न्यायाधिवक्ता
मा. कृष्ण बहादुर हमाल

कार्यालय प्रमुख
(उप न्यायाधिवक्ता)
श्री डम्बरप्रसाद काफ्ले

सहायक न्यायाधिवक्ता
(शाखा अधिकृत)
श्री सिर्जना ढकाल

सहायक न्यायाधिवक्ता
(शाखा अधिकृत)
श्री कृष्ण कुमारी भण्डारी

सहायक न्यायाधिवक्ता
(शाखा अधिकृत)
श्री सुजना आचार्य

प्रशासकीय अधिकृत
श्री पीता कुमारी हमाल

लेखा अधिकृत
श्री विकेन्द्र ढकाल

प्रशासन सहायक
श्री सन्ध्या अधिकारी

कम्प्युटर अपरेटर
श्री दिपेन्द्र तिक.

ह.स.चा.
श्री पूर्ण बहादुर जि.सी.

का.स.
श्री बुद्धिराम चौधरी

का.स.
श्री निरकला ठिष्ट

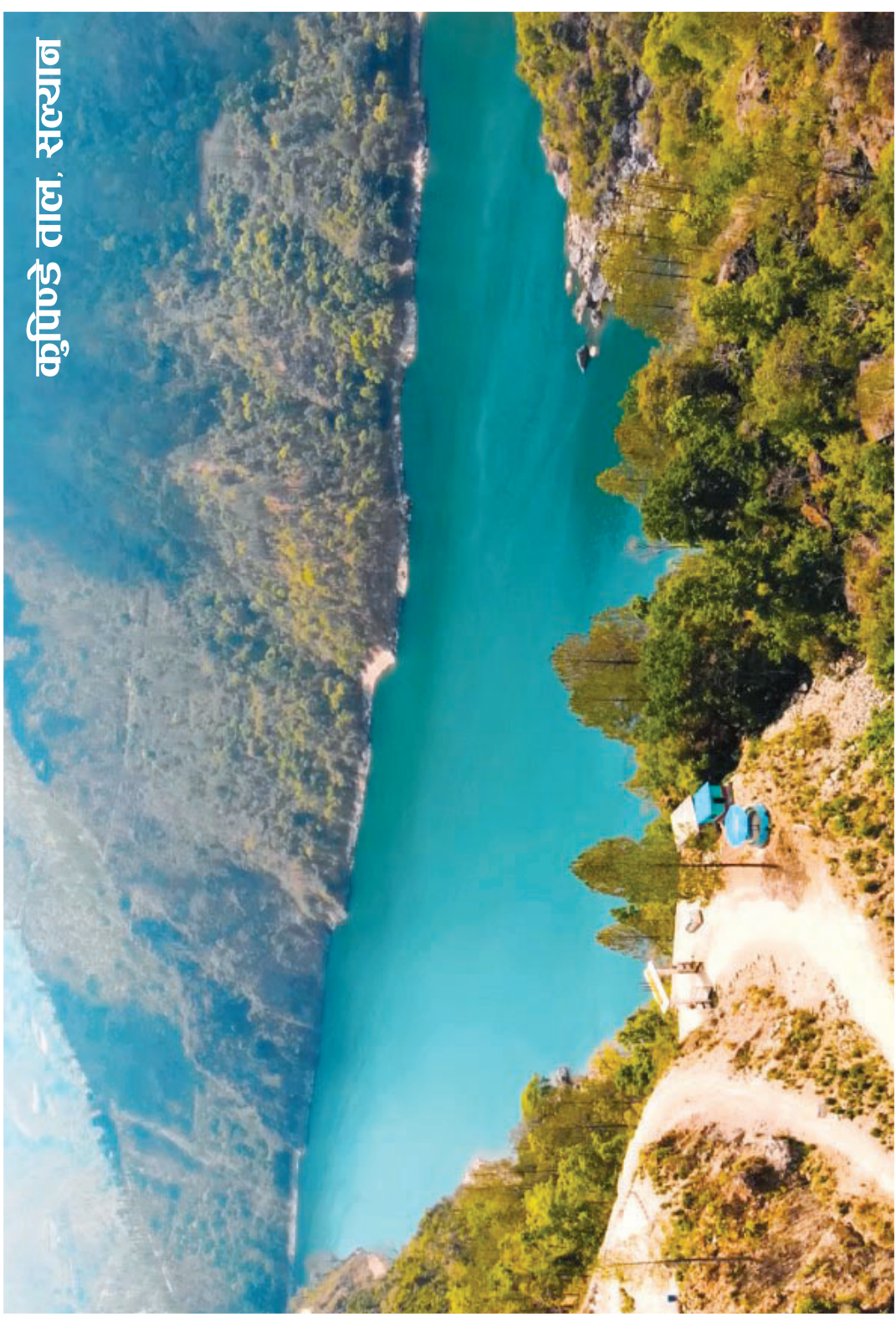
कर्णाली प्रदेश

रारा ताल, मुगु

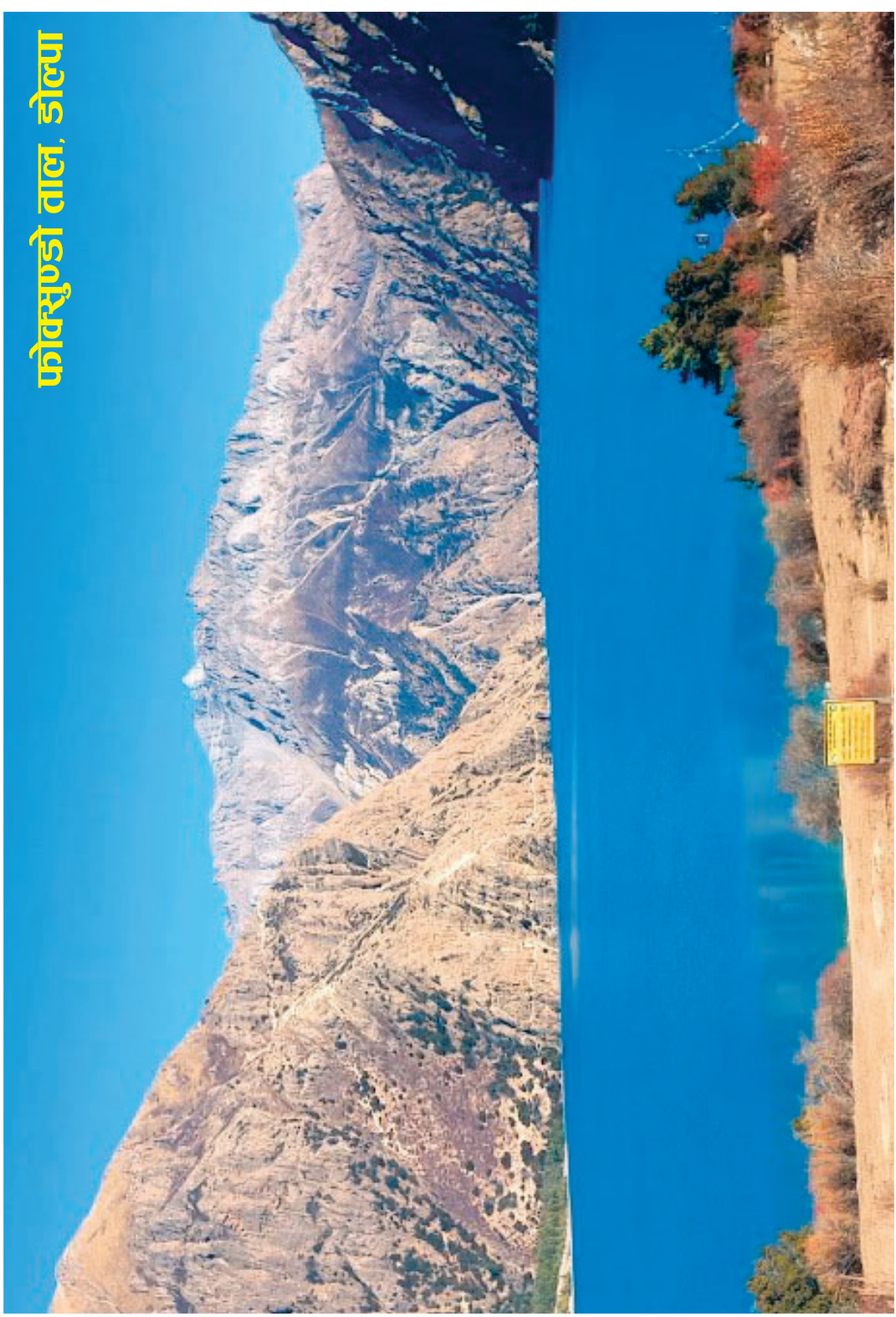
कुपिण्डे ताल, सल्यान

पञ्चदेवल, दैलेख

फोक्सुण्डो ताल, डोल्पा

बुलबुले ताल, सुर्खेत

प्रदेश स्थाला, सुर्खेत

काँक्रेविहार, सुखेत

